

312252

Post Box No. 212

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది గురువారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ చతుర్థి

సంచిక ౫౪
No 54

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా

పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునోప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుశ్శించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును గుడ్డగానో చెమట పట్టుట
మోన శరీరమందలి దుష్పదార్థములును తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియుంట ముఖ్యముగా సుంకదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 శంఖ శెట్టిపేట, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

కీర్తి శేషులైన రావుబహద్దూరు కందుకూరి

వీరేశలింగం పంతులుగారి

గ్రంథములు

ప్రహసనములు, నాటకములు, భాషాంతరీకృత నాటక
ములు, చంద్రప్రబంధములు, పద్యకావ్యములు, స్త్రీలపయో
గించు కథలు, పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, జీవచరిత్రలు,
సాహిత్యగ్రంథములు, పూర్వాంధ్రకవులు, కావ్యము మొద
లగునవి గలవు. క్యాబులగునకు వ్రాసిన పంపబడును.

జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. యల్. టి.,

హెడ్క్వార్టర్స్, వీరేశలింగం హైస్కూలు, రాజమండ్రి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల
మును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

నూతనవైద్యగ్రంథములు	
జ్వరగ్రహణము	4-0-0
అన్నపాచి	0-8-0
అంగురవైద్యగ్రంథము	0-8-0
మోక్షగోమదైవ్యసంయము	0-4-0
కుటుంబవైద్యగ్రంథము	0-4-0
ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుచేరు	
డాక్టర్ కె. బి. శర్మ, బాలచూరు	
ఆంధ్రవిహారు పబ్లికేషన్స్ బాంబే	

నేషనల్ ఇండియన్
లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెని

లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచుకొన్న రెట్టింపులాభముల పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు
యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు

హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెని యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్సుమెన్ పేషరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1

వి. కె. చెట్టి,

శ్రీకృతి మద్రాసు.

ఫోన్ నెం. 2420

పోస్టుబాక్స్ నెం. 150

చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,

వార్తరక్ సర్కార్స్, బెజవాడ.

హిందూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యము

అన్నిప్రాంతములందు గల మాప్రాత, కాశ్యత కాతాదారులు పలుమారు కోరుటచే మేము ప్రత్యేకముగా
జనరలు కమిషన్ కాఖను స్థాపించితిమి.

హిందూ, కిరానా, కట్టరి, గ్లాసువేర్, ధాన్యములు, కెమికల్సు, నెండ్, బంగారు,
హామి, రంగులు, వెయింటలు, స్టేషనరీ ఇతర వాని సామానులు మొదలగు వాటికి మాకు ఏజెన్సీ
గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అర్హత అనుభవము గలిగినట్టివారే నియమింపబడి
యున్నారు.

ఇతరులతోపున ఏజెంటుగా నుండి కమిషను పొందవలెన వారిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయించుము.

స్టేట్స్ లిక్విడ్స్ లు, గంధకము అన్ని రకములది, తేలిల్లు మొదలగునవి మిక్కిలి సరఫరాగా సరఫరా
చేయగలము.

మిక్కిలి ప్రృష్టికరముగా గన్యోపానమునకు చేరుటకై అర్హులు మిక్కిలి శీఘ్రముగా చేరునట్లు పంపబడును.
స్టేట్స్ లిక్విడ్స్ లు మా దగ్గర నుండు రైలుస్టేషనుకు ఇనాముగా సరఫరాచేయబడును. తేలిలులను మా కిచ్చిన ఇతర
తేలిలులగు సామానులు మాకు సరఫరాచేయబడును.

తండ్రిలిసాను: ప్రావక్ పెలిఫోన్ నెం 28496.

LALLUBHAI JECHAND SHAH

Wholesale Matches Merchant,

Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

phone 23496.

gram: Shravak.

సిల్క్ షిర్టు

లేక వేళ్లు పిల్చుమాటింగులు నాణ్యమైనవి. చౌకధర
లో పొందవచ్చు. ఉత్తమము వాగుగానుండును. అందమైన ప
నుపు పన్నురంగుగా లేలును.

7 గజములు X 27 అం. 1 నూట్, 2 కోట్లకు సరిపో
వును. ధర రు 6/2 పోస్టుభజ్జులు ఉచితము నచ్చనియెడల సా
ము వాపసుచేయబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే
యుండు.

Jagannath Chanan Rai
Choura Bazaar, Ludhiana,
Upper India.

యేలంనోటి

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానమునకు నుండి 1339 కి కావలసిన జినిసి సామానులపైకి టెం డర్లు కోరినసామానులు గాక యితరసామానులను సస్లయి చేయు హక్కును 15-6-29 దిన తెల్లవారి 8 ఘంటల మొదలు (శ్రీ) ఇంటిరిమ్ విచారణ కర్తలవారి ఆఫీసులో యాలం వేయబడెను.

2. మంచి నూగులనూనె సస్లయి చేయగోరు వారు దేవస్థానం కాంపౌండులోనే ఒకగానుగ తమ సొంతఖర్చులతో వుంచుకొని దేవస్థానం వుద్యోగస్థుల తనికీకి లోబడి నూనె ఉడవలెను. ఫసలీకి సుమారు 17000 శేర్ల నూనె కావలసియుండును.

3. బాణములయొక్క రకములను గురించిన అంశములు దేవస్థానం ఆఫీసులో తెలుసుకొన వచ్చును.

4. ఇతర సామానుల పరిమాణములు వైరా రాలను గురించిన అంశములు దేవస్థానం ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

యేలం వరత్తులు

1. యాలం ప్రారంభమునకు మునుపే డిపాజిట్టు రూ. 100 చెల్లించని దే ఎవరు గాని యాలంలో సవాల్ చేయుటకు అర్హుడు కానేరడు.

2. మంజూరు కాని సవాలుదార్లయొక్క డిపాజిట్టు మొత్తములను యాలం ముగింపు అయిన తోడనే వాపసు చేయబడును.

3. ఏయాలం దరఖాస్తును గాని మంజూరుచేయుటకుగాని లేక కారణము తెలుపకయే త్రోసివేయుటకుగాని (శ్రీ) ఇంటిరిమ్ విచారణకర్తలవారికి అధికారము కద్దు.

4. ఒకరికిగాను నామకార్థముగా మరిఒకరు సవాలు చేయకూడదు.

5. కంట్రాక్టును మరి వకరికి ట్రాన్సుఫర్ గాని లోయిజారాకు గాని యివ్వకూడదు.

6. యాలంలో ఆఖరు సవాలుదారుగా యేర్పడిన తరువాత ఆఖరు సవాలుదారుడు తన వైవిలాసంపూర్తిగా యివ్వవలెను. ఆతనిపేర పై అడ్డస్సును దేవస్థానం కచ్చేరికి నుంచి సాదరు కాబడు జాబులు ఆతని చేరినట్లు భావించబడును.

7. మంజూరు అయిన సవాలుదారుకు రోస్టు ద్వారా గాగాని లేక కచ్చేరిలో న్యాయంగాగాని యాలం మంజూరువుత్తరువు తెలుపబడిన 10 రోజులలోపల అతడు దేవస్థానం కచ్చేరిలో వుంచుచుండు అగ్రిమెంటుఫారంకారం ఫర్మ్ డిపాజిట్టు మొత్తం చెల్లించి క్రమమయ్యిస్తాం గ్రాలో పైఫారం ప్రకారం అగ్రిమెంటు వ్రాసి యియ్యవలెను. అగ్రిమెంటు వ్రాసి యిచ్చేవరకు కంట్రాక్టు సస్పె చేయను వొప్పుకొనిన సామానులను కంట్రాక్టురు వద్దనుంచి తీసుకోబడజాలదు. ఈ మధ్యకాలములో మంజూరు కాబడిన సవాల్దారుని సుస్తివల్ల దేవస్థానంవారు సామానులను యితరత్ర అధికరేట్లకు కొనవలసివట్టు తటస్థించి కొన్నయెడల అట్లు కొనడములో అధికరేట్లు యివ్వడమునల్ల దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును తప్పిపోయిన సవాల్ దారుని వల్ల రాబట్టుకొనబడును. చెల్లించకపోయిన ఫర్మదర్ డిపాజిట్టు చెల్లించకు అవశ్యమైన అగ్రిమెంటు వ్రాసి యివ్వకను నంతట అదివరకే చెల్లించిన డిపాజిట్టు మొత్తం చట్టంక్రింద దేవస్థానమునకు జమకట్టుకోవలెక సవాలుదారుని జవాబుదారిపై కంట్రా

క్టును మరుయాలం వేళి అందువల్ల కలిగే నష్టమును కంట్రాక్టురువల్ల రాబట్టుకొనబడును.

8. సస్పె చేయవలసిన ప్రతివస్తువును మేలు రకంగా వుండవలసినది.

9. ఇంగ్లీషులో ప్రచురించిన నోటీసుకున్న తెనుగులో ప్రచురించిన నోటీసుకున్న యేదైనా భేదములు వున్నంతట ఇంగ్లీషులో ప్రచురించిన నోటీసులోని అంశములే సరియని భావించుకోవలెను.

Sri Ramachandra Dossji Varu
Interim Vicharanakartha,
T. T. Etc. Devasthanams.

ప్రకటన

అఖిల భారత చర్మా సంఘము

(ఆంధ్రశాఖ) లో పని చేయుటకుగాను ఒక వ్యవహార (మానేజరు) ఒక లెక్కదారుడు (అకౌంటెంట్) మఱి నలుగురు గుమాస్తాలు, వస్త్రాలయ(వ్యవహారాలు డిపో మానేజర్లు) అయ్యుకదారులను కావలసి యున్నారు. ఈ యుద్యోగములు వలయువారు, తమ దరఖాస్తులను ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి ఈ నెల ఆనగా జూన్ నెల 15వ తేదీ నాటికి గాని అంతలోపలగాని అందులగున పంపవలెను. మఱియును ఆదుఖాస్తులలో దరఖాస్తుదారుల నియమము, వారభ్యసించిన విద్యాపరిమితి, ఖద్దరులో చాకి గల ఆనుభవము అందులో ప్రత్యేకముగ తరిమియతు అయిన యెడల ఆవివరములు వ్రాయవలెను. తెలుగు భాషలో వ్యవహరించుటకు తగిన సామర్థ్యము లేనివారు దరఖాస్తులు పంప నవసరము లేదు. కొండ వెంకటప్పయ్య శ్రీ. ఏ.కెంట్లు, అఖిలభారత చర్మా సంఘము, ఆంధ్రశాఖ, గుంటూరు.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టీ. గారి

గ్రంథములు

1. కురాను మరీఖ్ (తెనుగు)	4	0	0
2. ఆశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనము (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు ఉపాదాతము)	2	0	0
3. సంస్కృత లోకోత్పత్తి (1800] తెనుగు వివరణముతో	1	0	0
4. ప్రాచీన హిందవ ప్రాశాస్త్రము ప్రభుత్వము	0	12	0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, విశ్వేశ్వర)	0	6	0
చక్కని తెనుగు పద్యములు	0	6	0
మొత్తము	7	6	0
సాధనముకు డిపో, అనంతపురము	159		

హెచ్చరిక

ముష్టికేతు రామయ్య అను అతడు తప్పుడుపనులు చేసి నందున మా వద్దనుంచి గుమాస్తాగా తొలగించినాము. గనుక గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో నుండు ఇన్ కంటాక్సు కట్టువారు జాగ్రత్త. సి. చంద్రశేఖరరెడ్డి, ఆడిటరు, బెజవాడ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంగ్షన్ మామిడిపండ్లు, ఇంగ్లీషు కూరగాయలు మార్కెటుధర ప్రకారము పంపబడును. మామిడిచెట్లు, ఇతర ఫలవృక్షములు, క్రొలునులు, ఇంగ్లీషు, స్వదేశీ కూరగాయల పూలవిత్తనములు క్రొత్తవిగా ఉన్నవి. క్యాటలాగు పంపుదుము.
Chandra Nursery P O Salem Junction

WANTED.
Candidates for Wireless Telegraph and Station Masters's Courses. Railway Fare PAID. Boarding arrangements. Apply for Prospectus and Application Form enclosing stamp As. 2. ROYAL WIRELESS-TELEGRAPH COLLEGE Clock Tower, DELHI,

జూబులు

గ్రామపంచాయితీల వ్యావహారికములు గ్రామపంచాయితీలు, తన్నిర్వహణమునుగూర్చి వ్యావహారికములను గ్రాంథికభాషలో వ్రాయవలసిన దని నేనిదివరలో ప్రచురపరచి యుంటిని. గ్రాంథికభాషలో సదరువ్యావహారికములను వ్రాయుదురనియు వ్యావహారిక భాషలోనైన యనేకమంది వ్రాయుచునియు చాలమంది వాకు తరములు వ్రాసియుండిరిగాన, సదరువ్యావహారికములను వ్రాయువారు వ్యావహారిక భాషలోనైనను వ్రాయవచ్చును. బొప్పన వెంకయ్య, గ్రామపంచాయితీ ప్రసిడెంటు, పెదపాలపర్రు గుడివాడ సబ్ డివిజన్ కృష్ణాజిల్లా.

యువజన సారస్వతసమితి బెంగళూరు హిందూ యువజనసంఘ సభ్యులు 2-6-29 భానువారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సమావేశమై యువజన సారస్వతసమితి యను హాస్టలు సాపించిరి. యువజనములో విజ్ఞానమును అలవడజేసి సాంఘిక సారస్వత విషయక జిజ్ఞాసను కలుగజేయుటయే ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఈసంఘము వారు అందరును సుప్రసిద్ధి, శ్రీమాన్ బాలకవి రామానుజ భాష్యచారలను (హిందూ యువజనసంఘ గౌరవకార్యదర్శి) అధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనిరి. జి. నుబ్బరాయలు గారు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. రాబోవువారము భగవంతునిగూర్చిన యువవ్యాసము జరుగవలసినట్లు అందరిచేతను నిర్దేశంబుడది. అంతటితో సభ ముగిసెను. జి. నుబ్బరాయలు కార్యదర్శి.

ఆర్యవైశ్య మహాసభలు, పెద్దాపురం ఆర్యవైశ్య మహాసభలు ఈ జూన్ 28, 29, 30 తేదీలలో పెద్దాపురమున జరుగుననియు, దానికి సంబంధించిన కొన్ని వివరములను ఈమధ్యను పత్రికలలో ప్రకటించి ఆర్యవైశ్య సోదరులకు తెలియజేసితిమి. వై సభయొక్క అధ్యక్షులనుగూర్చిన సలహాలను మాకు పదవతేదీలోగా బంపగోరదము. వివిధప్రాంతములకు జెందిన వైశ్యసోదరులు తమతమ ప్రాంతములలో నెన్నికలనుజరిపి అం దెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులనామములను మాకుసాధ్యమైనంత త్వరలో పంపగోరదము. గడువు చాలతక్కువగనుండుటచే త్వరపడప్రాధిచుచున్నాము. వివిధప్రాంతములవారులు తమతమ ప్రాంతములకు నిర్ణయింపబడిన ప్రతినిధులసంఖ్యల కొరకు వాసవి తృతీయ సంపుటమును జూడగోరదము. కోరుకొండ జగజ్జననీరావు, కార్యదర్శి.

జలుమూరు-గంజాంబిల్లా మిత్రబృందము

పై సంఘము తే 2-6-29 ది ఆదివారము సాయంత్రము సుమారు గ 5 లకు పురమందిరమున సమావేశమై, శిష్టకరణజాతీయులను, ఉదారస్వభావులు, కార్యధురంధరులను, సహజజాత్యభిమానియు, నగు శ్రీ డబ్ల్యు రామారావుగారు దివంగతులైనందుకు తమవిచారమును సభాముఖమున ప్రకటించిరి. సభికులనేకంద్రు శ్రీరావుగారి గుణగణములను కీర్తించుచూ వారుతమజీవితకాలములో దర్శిద వారాయణులకు పెక్కుభంగుల సహాయభూతులై యుందురనియు, ధర్మసంస్థలను సాపించుటలోను, తదితర సంపలములలోను శ్రీవారు ప్రధానకార్యనిర్వాహకత్వము వహించుచుండి రనియువాక్రచ్చిరి. అంతట సభ్యులెల్లరులేచి నిలువబడి కీర్తిశేషులతత్వకు శాంతినిగలుగజేయుటకు భగవంతునిప్రార్థించుచు దుఃఖముద్రమగ్నులైయున్న వీరికుటుంబమునకు సానుభూతిని దెలుపుచూ తీర్మానించిరి. డి|| ఏ|| జగన్నాథరావు కార్యదర్శి

గ్రామపంచాయితీల వ్యాసపోటీపరీక్ష

గ్రామ పంచాయితీలు తన్నిర్వహణమునూర్చి గ్రామ భూభాషలో వ్యాసములు వ్రాయువారికి బహుమతు లొసంగ బహుమతియు పరీక్షార్థము వానిని జూన్ 80 వ తేదీ లోపుగ వాకు పంపవలయుననియు ప్ర గురపరచిరి.

శ్రీరెడ్డిపేట జనరలు ఆఫ్ విలేజి పంచాయతు బులెట సునందు నీవిషయము ప్రకటింపబడవలెను, గాన వ్యాసములు వ్రాయువారికి జూలై 31 వ తేదీవరకు వ్యవధి నీయవలసినదిగా 29-5-29 న వుత్తరము వ్రాసిరి. కొందరభ్యర్థులు వ్యాసములు గ్రాంథిక భాషకన్న వ్యాసహారిక భాషలో వ్రాయుటయిన యెడల యెక్కువమంది పాల్గొనుట కవకాశముకల్గునని కోరిరి.

గాన వ్యాసములు వ్రాయువారు గ్రాంథిక వ్యాసహారిక భాషలో దేనిలోనైనను వ్రాసి జూలై 31 వ తేదీలోపుగ పం పవచ్చును.

బొప్పన వెంకయ్య,
రెసిడెంటు, పెదపాలపర్రు గ్రామపంచాయితీ,
గుడివాడ సబుపోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.

కమ్మమహాజనసభ - అంగలూరు

ఈ మహాజనసభయొక్క ఆహ్వాన సంఘసభ ది 1-6-29 తేదీని మ. రా. శ్రీ నూరపనేని వెంకయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద కమ్మవారి సభములో జరిగినది. ఆ సభకు పలుగ్రామములనుండి ఆహ్వానసభ్యులు విచ్చేసిరి. ప్రభుమున యుక్తకార్యదర్శులలో నొకరగు దు|| బుర్రామకృష్ణయ్యగారి రాజీనామాను అంగీక రించుచు వారిస్థానే మ. రా. శ్రీ బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్య గారిని (కాంతవరం) ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనిరి. దుర్గరాల బల రామకృష్ణయ్యగారి రేపరిస్థితులలో రాజీనామా నిచ్చినదియు పత్రికాముఖులును ఉత్తర రూపమునను ప్రకటించియున్నా రు. రాజీనామా నీయవలసినవైనను పరిస్థితులను త్వరలో ప్రక టించెదము. ప్రస్తుతము వివాదములకు మాకు కాలముగూడలేదు. మహాజనసభకు ఆహ్వాన సంఘసభ్యులుగా మ. రా. రా. శ్రీ కిన్నారెడ్డి పట్టాభిరామయ్యగారిని, కమ్మవారి పతాకోత్సవ మకు మ. రా. శ్రీ త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారిని, మహాసభను తెలుచుటకు మ. రా. రా. శ్రీ బాగర్లమాడి కుప్పు స్వామి చౌదరిగారిని నెన్నుకొనియున్నాడు. వారు మువ్వరు అంగీరించియున్నారు. మహాసభకు అధ్యక్షులుగా మ. రా. రా. బి. ముసుస్వామి నాయుడుగారిని ఎన్నుకొనియున్నా డు. కని వారియొద్దనుండి యంతవరకు జవాబు వచ్చియుండ లేద జవాబు వచ్చిన వెంటనే పత్రికాముఖులను ప్రకటించె దనురమారమిగ రెండువేల రూప్యములు చందాలు నేయ బడిన గొప్ప పందిరికై పనులు నురుకుగ జరుగుచున్నవి.

యలమంచిలి శ్రీరాములు,
త్రిపురనేని సూర్యజీరావు. బి. ఏ.
సముక్తకార్యదర్శులు, పదియవ కమ్మమహాజనసభ.

ఆంధ్రాచార్యుర్యేద ఫార్మసీ

(లిమిటెడ్)

(తిరువల్లిక్కేరి బ్రాంచి)

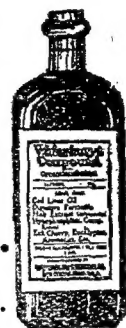
శ్రీరెడ్డి, డా||రు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. యం. బి. సి. యగారిచే స్థాపితమయిన ఆంధ్రాచార్యుర్యేద ఫార్మ సీయుక్క 10వ నోకదానిని క్రిందటిసెల ప్రారంభమునుంచి తిరువల్లిక్కేరి 1/2 బండి వెంకటేశనాయక వీధిలో స్థాపించి యున్నాడు. డా||రు బ్రాంచిలో డా||రుగానున్న వైద్య భూ పతి కోటా రామనాయుడుగారే యింటను వైద్యులుగ నుండి రోగులచికిత్స గావింతురు. ఈ బ్రాంచి స్థాపనలన తిరువల్లిక్కేరి పరముల వారికి వైద్యసౌకర్యము జరుగగలదు. డా||రు జయనాయుడుగారు తిరువల్లిక్కేరి బ్రాంచిలో ప్రతిదినము ఉం 7 1/2 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు నుండి రోగులకు సలహాల నొసంగురు. డా||రు జయరామ నాయుడుగారు శోధకులును అనుభవజ్ఞులునైన డా||రుగ నున్నారు. వీరి స్వలన నెందరికో లాభము కలిగినవి. మా ఆఫీసునుండలి ఉచ్చిలు కొందరు వీరి వైద్యసౌకర్య లాభమును గాంచి యున్నాడు. బ్రాంచిస్థాపన రోగుల కుపయోగకారి గా పరిగణించునని;చెదము.



After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగవు. జబారునకువెళ్లి,
వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు.

జ్వరపడి లేచినవిడవ మరల పుష్టిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రనహాయముననే తయారగును చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేవించదగినది.



గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును విక్రయింపబడును.

WATERBURY'S
COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ సీతి గల ప్రాంతములకు తయారొనర్పబడుటవల్ల ఎట్టి కరిసితులం దైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు. 52-681

శ్రీ లక్ష్మీస్వామిహాసోమయాజి

వైశ్యసమాజము-బందరు

సమాజమువారు ప్రతిసంవత్సరము సహాయము చేయు ప్రకారము యీ సంవత్సరముకూడ వీధి వైశ్యబాలకు విద్యా దానము చేయబూనిరిగనుక దివి, బండరు, గుడివాడ, కైక లూరు తాలూకాలనుండి వేతనముల సహాయముగోరు వీధివైశ్య విద్యార్థులు యీ జూన్ నెలలోపుగా దరఖాస్తులను పంప గోరుచున్నాము.

ఇదిగాక ఆంగ్లదేశములోనున్న ప్రత్యేక సంస్కృత పాఠశాలలో చదువుకొను వీధివైశ్య విద్యార్థులకుకూడా దర ఖాస్తులను పంపుకొనవచ్చును.

దరఖాస్తు సమూహ

ఇంటిపేరు, పేరు
తండ్రిపేరు, గోత్రము
పోషణ యెవ్వరినలనజరుగుచున్నది, వారిపేరు
నివాసగ్రామము, చదువుకొనుగ్రామము
గత క్లాసు
ఈ సంవత్సరము చదువుకొనుక్లాసు
సెలకు ఎంతసహాయము కావలెను
ఇంతవరకు ఎవరివల్ల సహాయముపొందుచున్నాడు

సొలన రామయ్య,
కార్యదర్శి.

మో హి ని తై ల ము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది.

అమ్మతాంజనం డిప్లో, బొంబాయి-మదరాసు

ఫో వి త ము

1893

సీ మ క మ ల ములు
మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి
న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిల్ దాస్ అందు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు
112, 113 చెనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

కడప మండలపు వసూల్లు

స. కే. మునిగారు ఎంగుయిండియాలో
చేయగోరిన సవరణ

80-5-29 వ తేదీ ఎంగుయిండియాలో 182 వ పేజీలో
ముద్రనూరులో 842-0-0 చిలమూరులో 166-5-9 ఆ
ప్రకటింపబడెను.

ముద్రనూరులో 226-0-0 చిలమూరులో 316-0-0
ని యుండవలెనని శ్రీయుత మునిగారు వ్రాసిరి.

మునిగారి చీటి ప్రకారము 542-0-0
ఎంగు యిండియా ప్రకారము 508-5-0

తేదీ 88-10-0

(ఈ తేదీ ఎంగు యిండియా పత్రికలోనే సవరింపబడవలెను. కాన శ్రీయుత మునిగారు గాంధీమహాత్ములకు గా
ఎంగు యిండియా పత్రిక వారికి గాని వ్రాయుట మంచిది
ఆం. ప. సం.

బ్రిటీషు ఎన్నికల ఫలితము

లేబరు పక్ష ప్రభుత్వము

బ్రిటీషు పార్లమెంటునందు గల 616 స్థానములలోను 609 స్థానముల ఫలితములు యిప్పటికి తెలిసెను. అందు లేబరు పక్షమునకు 288, కన్సర్వేటివులకు 255, లిబరలు పక్షమువారికి 58, ఇండిపెండెంటులకు 8 స్థానములు లభించినవి. ఇంక ఆరు స్థానముల ఫలితములు తెలియవలయున్నది. ఈ 6 స్థానములలోను పైని వివరింపబడిన పక్షములలో నెవరి కెన్ని స్థానములు లభించినను లేబరు పక్షము విజయముగాంచె ననుటకు, సందియము లేదు. ఇప్పటికి కన్సర్వేటివులకు కంటే లేబరు సభ్యులు 88 ఆధికముగ గలరు. కన్సర్వేటివులు ఎన్నికలలో నోడిపోయినను బాల్లివినుగారిని తమ ప్రధాన మంత్రి పదవికి రాజీనామా కొనసాగించు నుండవలసినదనియు తన కేబినెటు సభ్యుల నెన్నుకొని తానే యింకను ప్రభుత్వమును కొనసాగిజేయవలెననియు, 50 ఆర్డీను చేబరేనుగారును, కొన్ని కన్సర్వేటివు పత్రికలు ను సలహా నొసగెను. తన పక్షము ఎన్నికలలో నోడిపోయినను బాల్లివిను మంత్రాంగము అంగీకార రాజ్యాంగ విధానము ననుసరించి వెంటనే రాజీనామా నీయవలసరముగాని నిర్బంధముగాని లేదు. వీరు మరల క్రొత్త పార్లమెంటు సమావేశమైనపుడు ఆ పార్లమెంటులో వీరిపైని విశ్వాస రాహిత్య తీర్మాన మొనెడింపబడువరకు గాని, లేదా మరి యేదైన నొక విషయమున యీ మంత్రాంగము ఓడిపోవరకు గాని, వారు ప్రభుత్వమును కొనసాగించవచ్చును. కాని ఎవరెట్టి సలహాల నొసగినను బాల్లివినుగారు తమపదవికి రాజీనామా నొసగి తమయాత్మ గౌరవమును కాపాడుకొనిరనుటకు సందియములేదు. ఇదిగాక బాల్లివినుగారికి తమ ప్రభుత్వమును కొనసాగించుటలో లిబరలు పక్షసభ్యుల సహాయముపై నాధారపడుట ఇంచుకైనను యిష్టములేదని అతనిరాజీనామావలననే స్పష్టముగా తెలియచున్నది. లిబరలుపక్ష సహాయము లేనపుడు బాల్లివినుగారు తమ ప్రభుత్వమును ఒక కనిముసమైనను కొనసాగించే యజాలర సంగతిపైని వివరింపబడిన ఎన్నికల వివరములను బట్టి విదితమగుచునే యున్నది. అందుచేతనే బాల్లివినుగారు రాజీనామా నిచ్చి అపొజిషను స్థానము నలంకరించుట కిచ్చగించిరి.

లిబరలు పక్షము

ఎన్నికలకుముందు లిబరలుపక్ష నాయకుండగు లాయడ్ బార్లిగారు తమపక్ష ముఖండ విజయమును గాంచునని దేశమెల్లడల చాటిరి. వారిమాటలు వారియనుచులు నమ్మియుండిన సమ్మియుండవచ్చును. కాని ఇంగ్లండు దేశప్రస్తుతాభిప్రాయము నిందుకైనదెలిసినవారు ఆట్టిదాంబికములను విశ్వసించియుండరు. ఇంగ్లండునందు యెడెవరునుండ వలెనను కోరిక ప్రబలునుచున్నది. మూడవ పక్షముయొడల విశ్వాసము తగ్గుచున్నది. ఏమన మూడవపక్షముండుటలన లాభముకంటే నెక్కుడు నష్టము గలుగునని రాసురాసు ఆంగ్లేయులు గ్రహించుచున్నారు. దీనికిపుడు జరిగిన ఎన్నికల ఫలితమే దృష్టాంతము. కన్సర్వేటివులు వారికంటే 88 స్థానము లధికముగ లేబరు పక్షమువారు ను ఇప్పుడు ఎన్నుకొనబడిరి. లిబరలు పక్షమువారు 58 గరు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరుకన్సర్వేటివు, లేబరు పక్షములలో ఏపక్షమునకు సహాయముచేసిన ఆపక్షము విజయమొందగలదు. ఆపక్షమే ప్రభుత్వమును కొనసాగిజేయగలదు. ఇప్పుడు రామ్సేమాక్డొనాల్డా గారి ప్రధానమంత్రిత్వమున ఏర్పడనున్న లేబరు ప్రభుత్వమును ఒకనిముసములే లిబరలు పక్షమువారు కన్సర్వేటివులతో గలసి విధ్వంసము గావింపగలరు. మరల క్రొత్తఎన్నికలు జరుగు వరకును బ్రిటీషు ప్రభుత్వము అనగా లేబరు ప్రభుత్వదురదృష్టాదృష్టములు లిబరలు సభ్యుల వైఖరి పైని కేవలము ఆధారపడి యుండు నను విషయము నిర్వివాదాంశము. దేశమంతయు లిబరలు పక్షమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నదని పైఎన్నికలవలననే స్పష్టమగుచున్నను ఇంగ్లండు దేశస్వరహరములును, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య వ్యవహారములును ఎంతవర కిప్పుడు అల్పసంఖ్యాకులగు యీ లిబరలుపక్షసభ్యులపై నాధారపడియుండవలసి వచ్చెనే పాతకులు గ్రహింపగలరు. అల్పసంఖ్యాకులైనను యీ లిబరలుపక్షసభ్యులు కన్సర్వేటివులతోగలసి లేబరు ప్రభుత్వమును ఏసమయమందైన నూడవెఱుకగలరు. లేదా ధీరి జనరలు ఎల్కె నులు జరుగవట్లు చేయగలరు. ఈ కేంద్రమునందు లిబరలుపక్షమునందు ఏర్పడవలసిందియు, వారు ప్రభుత్వమును ఏర్పడవలసిందియు, జనరలు ఎల్కె నులను అచిరకాలమున జరుగవట్లు లిబరలు పక్షసభ్యులు చేయదలచుచో వోలరలువారిని క్షమించు.

లిబరలు లిబరలుపక్షమునందు ఏవ్యాభివృద్ధి కలుగును. రాబోవు ఎన్నికలలో లిబరలుపక్షము నాయుత్తరావస్థిమై యొక్కసభ్యుడైనను ఆపక్షమునండి యెన్ని కొనబడు ననకాశము తొలగును. తిరిగి శీఘ్రకాలమున జనరలు ఎల్కె నులు జరుగు నట్లు చేయుటచేత దేశమంతయు శ్రమదమదులకును అధికముగు ధనవ్యయమునకును లోనుగా నలవినచ్చును. ఈ విషయములన్నిటిని గ్రహింపగల లాయుట్ బార్లిగారు అచిరకాలమున తిరిగి జనరల్ ఎల్కె నులు జరగవు ప్రపదతిని మాత్రము అనలంబించరని తలంప నచ్చును. ఇక వీరు చేయు నదే మి? బాల్లివినుగారు లిబరలువారితో గలసి తమ ప్రభుత్వమును కొనసాగిజేయుట కిష్టపడలేదు. లేబరు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి యగు మాక్డొనాల్డాగారును లిబరలు పక్షమువారి సహాయమును పొంది తమప్రభుత్వమును రాబోవు 5 ఏండ్లము కొనసాగించుట కంగీకరించుటలేదు. కావున ఈనెల 25 తేదీని సమావేశముకానున్న క్రొత్త పార్లమెంటునందు లిబరలుపక్షమువారు ఎట్టిచర్య నవలంబించెదరో, ప్రస్తుతము ఏర్పడబోవుచున్న కార్యకప్రభుత్వ మెప్పుడు లిబరలు పక్షీయుల యాగ్రహమునకు లోనై నేలగులునో చెప్పుటకు వీలులేదు. ఇంగ్లండునందు గల మూడు రాజకీయపక్షములను ఎన్నికలందు పాల్గొనుటచేత నే యిట్టి క్లిష్టపరిస్థితులు సంభవించెను. ఏపక్షమునకును తన ప్రభుత్వమును నిరాటంకముగను నిర్భయముగను కొనసాగించే యుట కనికాశము కలుగలేదు. అందువలననే ఇంగ్లండునందు మూడవపక్షము ఎన్నికలలో పాల్గొననూడదను నభిప్రాయము ప్రబలునుచున్నది. ఇందు ఆశ్చర్య మెద్దియులేదు.

లేబరు పక్షము

కన్సర్వేటివులకంటే లేబరు పక్షసభ్యులు 88 రు ఇప్పటికి ఆధికముగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరిపక్షమే క్రొత్త పార్లమెంటునందు అధిక సంఖ్యాకులుగ నెన్నుకొనబడుటచే వీరే ప్రభుత్వమును కొనసాగించేయుట న్యాయము. బాల్లివినుగారు నిన్నటి దినమున రాజీనామా నిచ్చిరి. సార్వభౌముడు లేబరు పక్షనాయకులగు రామ్సే మాక్డొనాల్డాగారికి వర్తమానమందిరి. మాక్డొనాల్డాగారు తమ కేబినెటు సభ్యుల నాయకులను యిదివరకే తయారుచేసియుండిరిని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. వీరు ప్రభుత్వమును కొనసాగిజేయుటకు ఇక పయిని పూనుకొనెదరు. వీరైనను లిబరలు ఆగ్రహమునకు లోనుగాకుండ తమ స్వాభిప్రాయములను కొంతవరకు మరుగుపరచుకొని తీవ్రమగు మార్పులను గావించువోక మెలగవలసిన ఆవశ్యకత గలదు. మన భారతీయులలో కొందరికి లేబరు పక్షము వారు ప్రభుత్వస్థానము నలంకరించుచో భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనమొనగెదరని ఇప్పటికిని విశ్వసించుచున్నారు. కాని మనవారిలో నధికసంఖ్యాకులగు బ్రిటీషు లేబరుపక్షముపయి పూర్వముగల విశ్వాసము క్రమేపి వారి చర్యలవలన నశించినది. రామ్సే మాక్డొనాల్డాగారు 1924 సంవత్సరమున ప్రభుత్వాధికారమునకు వచ్చిరి. అప్పటి పార్లమెంటునందు కన్సర్వేటివులు అధిక సంఖ్యాకులుగ నున్నను లిబరలు పక్ష సహాయమున లేబరు పక్షమువారు ప్రభుత్వమునకు వచ్చుటయు బాల్లివినుగారు రాజీనామా నిచ్చుటయు సంభవించెను. అప్పటి పార్లమెంటునందు సంఖ్యాకులను లేమిచే భారతదేశమునకు లేబరు పక్షమువారు గావించిన వాదానములను సఫలము గావించుటకు అనకాశము లేకపోయెనని కొందరు లేబరుసభ్యులు సాహచ్యిరి. ఆట్టిసాకును కొందరు అమాయకులగు భారతీయులును నమ్మిరి. పోనిండు. అప్పుడు లేబరుపక్షమునకు సంఖ్యాకులను లేదనుకొందము లేనపుడు వారు వెంగాలు ఆర్డి నెన్నును ఏల ఆమోదించిరి? వారికి నిజముగ భారతదేశమునకు స్వపరిపాలన మొనగు నభిప్రాయమున్న యెడలను వారు అట్లు గావించుటకు అపుడు క్లితేకున్నను ఆర్డి నెన్నును గావించుటకు మారుగ దానిని తిరస్కరించియుండవలసినది. ఆవిషయమింతతో చాలింతము. ఇక హిందూదేశ మంతయు వలదు వలదనుచున్న పైయను సంఘమునందు ఇద్దరు లేబరు సభ్యులను చేర్చుటకు లేబరు పక్షమువా రేలయంగీకరించిరి? ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలందు భారతదేశమునుగూర్చి వీరైనను ప్రశంస చేసియుండలేదు. ఇటీవరలనే కముగ లేబరు పక్షమువారు గావించుటచేతనే వీరు భారతీయుల విశ్వాసమును గోల్పోయిరి. కావున ప్రస్తుతము ఏర్పడబోవు లేబరు ప్రభుత్వమువారైనను భారతదేశమునకు అధికలాభమును కలుగచేసెదరను నాశే కడములేదు. రామ్సే మాక్డొనాల్డాగారు 1924 లో ప్రధానమంత్రిగా నుండినపుడు, అప్పుడు లిబరలుపక్షము వారు భారతదేశమునకు గొప్పగాని సహాయమును చేసెదరను నెన్నుకొనిరి. వీరిగతు నాకు భారతీయులను వెదకెప్పుడు ప్రస్తుతముగ ధీతురనియు, భారతదేశాభివృద్ధిని కోరుభారతీయులు భారతదేశ ప్రభుత్వ

మునకు సహకారము సలపవలెననియు గంభీరముగ నుడివిరి. మాక్డొనాల్డాగారి ప్రాతిభావములకును ఇప్పటి భావములకును ఆలీషయరు ప్రభువుగారే మరల భారతదేశకార్యరీతిగా నియమింపబడుచో భారతీయులకెట్టి సంప్రదియుకలుగవాలదు. గునింపదగిన మార్పెద్దియును గానించదు. వీరికి ప్రస్తుతపార్లమెంటులోనే నను నిర్భయముగను స్వతంత్రముగను ఎట్టిచర్యనైన జరుపుటకైనను తగినంత సంఖ్యాకులము లేదు. కావున భారతీయులు స్వపరిపాలనమునకై బ్రిటీషు పక్షములలో నేపక్షము పైనిగూడ యాధారపడి యుండవలరు. అట్లు ఆధారపడియుండుట కేవల మవివేకము. స్వకైతై నాధారపడియే యెప్పుడైనను భారతదేశము తన స్వాతంత్ర్యమును పొందగలదు. గాని యొకరిపై నాధారపడుటలన నెట్టిప్రయోజనము కలుగవాలదు. స్వాతంత్ర్యాందోళనమును గత నలు పది మూడేండ్ల నుండియు కొనసాగిజేయుచు యిప్పటి అశ్వద్ధి కి కారణముగు కాంగ్రెసు సంస్థను బలపరచి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుచో మహాత్ముని నాయకత్వమున ఆచిరకాలముననే మనదేశమాత విదేశీయ శృంఖలముల నుండి విముక్తయగును. అట్టి మహాత్మ్యమునకై కృషిసల్పుటకు తనన క్షిప్రామర్శములను భారతీయులకు భగవంతు డనుగ్రహించుగాక!

జోశ్యుల నారాయణమూర్తి.

నెల్లూరు మండలమందలి మోపాటి ప్రాజెక్టు

(వెన్నెలకంటి అప్పారావుగారు)

ఈప్రాజెక్టునందలి భూములు ముప్పులు డిప్రీల్ కర్నూరు విచారణయందును ముగ్గులు తహసీల్ దార్ల విచారణయందును నుండుటచే ఎవ్వరికిని శ్రద్ధలేనికారణమున ప్రాజెక్టు కుటుంబెక్కుచిక్కులు తలపించినవి. ఆకష్టములలో ముఖ్యమైన యొక్కవిషయమునుగూర్చి ఇందు వివరించెదను. మోపాటితలకపునీరు 12, 500 ల యకరములకు మాత్రము సరిపోవున అధికాగులు నిర్ణయించిరి. ఆ విస్తీర్ణము ఎందున్నదియు ఇంకవరకు నేయధికారికిని తెలియకుండెను. ఈవిషయము కలెక్టరుగారి ఎటుకకు గొనిరాబడగా వారు నెల్లూరు ఎక్జిక్యూట్ ఇంజనీరుని కావలి కందుకూరు ఆత్యుకూరు రివిన్యూడివిజల్ ఆఫీసర్లను, కనిగిరి, ఉదయగిరి కావలి తాలూకాల తహసీల్ దార్లను ఒక్కచో కలసి సదరు 12, 500 యకరముల ఆకట్టును నిర్ణయింపవలసినట్లు ఉత్తర్వులు సాదరుచేయగా, వీవారు కావలిపురమున ఈనెల 80 దిన సభచేసి పైవిషయ తీర్మానించునట్లు తెలియచున్నది. ఇంతటి ముఖ్యవిషయ నిర్ధారణచేయు సమయమున అనధికారుల సలహాలడగై కొనిన బాగుగనుండెడిది. కాని గ్రెడ్డికంటికన్న మెల్లము మేలనునట్లు ఇప్పటికైనను అధికారులు కండ్లు తెరిచి దునకు మోపాటికైతులు సంభవించెదరు. కాని ఈకాన్సరెన ఫలితములు ప్రజలకు దెలియుట అత్యవసరమై యున్నది. లెక్కరుగారు అంత్యయుత్తర్వులు జారీచేయుటకు ముంగిలనధికారుల అభిప్రాయములను, రైతుల కష్ట సుఖముల కనుగొని తమ యుత్తర్వులు ప్యాసుచేయుదురుగాక! 4 కోరుచున్నాను.

పైకాన్సరెన్సు మటియొక లేడికి మార్చబడినతెలియుచున్నది.

విజ్ఞప్తి

బరంపురమునందు భారతి ముద్రయము, మేనేజింగు ప్రొమైటరుగారైన శ్రీయుతబలరామ దాసుగారిని 1-6-1929 లేదినండి ఏజగా ఏర్పాటు చేసియున్నాము. గాన చందాడుల వారికి చందాలను ప్రతినెల 5 వ తారీఖులో చెల్లించి వారిద్వారా పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థించుచున్నాము.

ఎసంబ్లి బాంబు కేసు

బాంబుల పరిశోధకుని సాక్ష్యము

నీరసరకమని అంగీకరించుట

డిల్లీ, జూన్ 5:— ఎసంబ్లి బాంబు కేసు తిరిగి కేడు విశ్లేషణపడెను. నిన్నటివలెనే కేడుగూడ పోలీసు బందోబస్తు పూర్తిగ నుండెను. లోనికి నచ్చెడివారందరిని వెదకి పరిశోధించి పంపుచుండిరి. ముద్దాయిలు భగవంతునిగ దత్తు గార్లు కోర్టులోనికి నచ్చునపుడు మరల "విప్లవము చిరస్థాయిగ ముడుచుగా" యని కేకలు వేసిరి.

చూచినవారి సాక్ష్యము

జేవిగుగారు కేడు ప్రభు సాక్షి. ఈతడానాడు ప్రేక్షకసానములం దుండెను. తనకు ఎడమవైపునుండి ఒక మెరుపు బొంబుచున్నట్లు గాంచెను. కాని ఎవరు విసరినో తెలియదు. రెండవసారి అట్లు జరిగినపుడు తిరిగి చూడగా, ఒక పాడుగరి యు, పొట్టివాడును వెనుక నిలచియుండిరి. పాడుగరి పిస్తోలు ప్రేల్చుచుండెను. రెండుగుండ్లు విసబడెను. పిదప వారిద్దరిని అరెస్టుచేయగ ముద్దాయిలను గుర్తించెను.

అసఫాలిగారు క్రాసుపరీక్షచేయగ సాక్షి యిట్లు చెలిపెను. మొదటిసారి ప్రేలగనే సభ్యులందఱును లేచిపోయిరి. రెండవసారి ఒక బెంచిపై ప్రేలెను. దానిపై నెవరున్నారో అతడు పొగ అడ్డుగనుండుటచే చూడబాలకుండెను. పాడుగు వాడు తలపై ఫెల్లు పోటు ధరించియుండెను. అతడు పిస్తోలును ఎవరిపైని గరిచేయలేదు. అతడు దాని ప్రేల్చుటకు ప్రయోగ పడుచున్నందున లోన ఏదో అడ్డుకున్నదనుకొన్నదని సాక్షి యనుకొనెను. దత్తుని అరెస్టు కాకపూర్వము చూడలేదనియు, అరెస్టు చేయునపుడైన వెనుకభాగము మాత్రమే అనుపదించున అనే పాడుగుగల వేగొకరిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసియుండ నచ్చుననియు సాక్షి కోర్టువారికి ప్రత్యుత్తరముగ చెలిపెను.

ఫీలిప్సు ఆను కలకత్తానివాసి తరువాత సాక్ష్యముసం గ్రహించెను. ఆతడానాడు ఎసంబ్లిలో ప్రేక్షకసానములందు ఎడమ వైపున చివరను కూర్చొనియుండెను. పిట్టవలె కేదో దిగువకు పడుచుండగ గాంచెను. అది క్రిందపడివెంటనే ప్రేలెను. ప్రక్కనున్న స్త్రీని లెమ్మనుచుండగ రెండవ బాంబు ప్రేలెను. స్త్రీ వరండాపైకి పోయెను. ఆ సమయమున ఒకడు పిస్తోలుతో రెండుగుండ్లు ప్రేల్చి బెంచిపై పడవై చెను. వేగొకడు క్రింద కేదో విసరుచుండెను. స్త్రీలున్న వైపునుండి నచ్చుచుండిన సార్లెంటువకు సాక్షి వారిరువురిని చూపి అరెస్టుచేయగోరెను. తాను పాడుగువాని చేయిపట్టుకొనెను. భగవంతునిగ తన హాలు ను కోరగ సాక్షి బెంచిదిగువ నున్నదని తీసి వారికిచ్చెను. పిస్తోలు దిగువవైపు చూపుచుండెననియు, ప్రత్యేకముగ ఎవరిని గురిచేయచుండెనో చెప్ప జాలననియు, పోలీసువారు వారిరువురి అరెస్టుచేసిన పిదప తాను వెదలిపోతిననియు, ఆసమయమున పాడుగువాడు "నేనే బాంబువిసరితిని, నన్ను వెదకి చూడుము" అని సార్లెంటుతో అనుచుండగా వింటిననియు సాక్షి క్రాసుపరీక్షలో చెలిపెను.

బాంబుల పరిశోధకుని సాక్ష్యము

ప్రేలేడి పదార్థముల ముఖ్యపరిశోధకుడగు డా॥ రాబ్బ నుగారు తరువాత సాక్ష్యముసంగిరి. ఆతడు సీలువేసిన 19 పొట్టములను కోర్టులో దాఖలుచేసి తాను వాటిని పరిశోధించియుం టినని చెప్పెను. తాను రిపోర్టుపంపకపూర్వము రసాయన పరి శోధకుని రిపోర్టుపదివినిని తెప్పెను. ముద్దాయిలవై ఆరోపింప బడిన నేరములగూర్చి మీయభిప్రాయ మేమని ప్రాసిక్యూషను కీలు ప్రశ్నించెను. తాను పరిశోధించినవాటిలో పొటాషియం క్లోరైడు, పిక్రిక్ ఆసిడు గలవు. అవి బాంబులోని ముక్కలు టినిబట్టి బాంబు రెండురెండునుండెనో చెప్ప వీలులేదు. దాని నాటిలోపను నుబట్టి పెద్దకేటము జరిగియుండునని చెప్ప యెను.

ఆముక్కలు మనుష్యులను చంపుటకు తగియున్నవారి ప్రాసిక్యూషను వేకీలు ప్రశ్నింప అసఫాలిగారు ప్రశ్నకు గవణ చెలిపిరి. కాని కోర్టువారు అనుమతించినందున సాక్షి యి బదులుచెప్పెను.

ప్రతిముక్కల తగిలినవో మనుష్యులు చనిపోవచ్చును. కాని ఎవ వానికలగకుండుటకు మూడు కారణములుండవచ్చును. 1. యెవ పొట్లు పడియుండక పోవచ్చును. 2. చట్టంపు చొరవచ్చునా, లేదా ధాటిగా ప్రేలియుండక పోవచ్చును. 3. పిట్ట పిదపవచ్చునపుడు ప్రేలకమునుపే దాని బోరు తగ్గి పోవుండును. ఈ బాంబులు మనిషిలా బాంబుకేసులోని

బాంబులవంటివే అయియుండును. అదే ప్రమాణము గలిగియుం డును. తా నిదివరకెన్నడు మిలిటరీబాంబులు పరిశోధించుటలసిన అవసరము లేకుండెను. కాని కుసూహలముచే ఒకసారి పరిశో ధించెననియు సాక్షి కోర్టువారికి ప్రత్యుత్తరముగా చెప్పెను. బాంబులో రసాయనములు యెంతిగనుండునో తాను చెప్ప జాలననెను.

అసఫాలిగారు సాక్షిని బాంబులలోనుండు వస్తువుల గూర్చి అనేక ప్రశ్నలడుగుచుండగా అసన్నీయు అససరమా యని కోర్టువారడిగిరి. సాక్షియొక్క నివేదిక నమ్మకగ్గవో కాదో తెలిసికొనుటకై అడుగునున్నాననిరి. ఈ కేసులోని బాంబును ఏక్కుప్లాజివు (ప్రేలేడిపదార్థము) అనవచ్చునని సాక్షి చెలిపెను. అట్లయిన మోటారు సిలిండరులోనుండెడి గ్యాసు ప్రేలేడి పదార్థమును. మోటారుకారులు గలవా రందరిని అరెస్టు చేయవచ్చునా యని అసఫాలిగారు సాక్షిని ప్రశ్నించిరి. మోటారు సిలిండరు గ్యాసు ప్రేలేడిపదార్థ మే యగును కాని అది గల్లియున్నంతమాత్రమున ఏక్కుప్లాజివు చట్టము ప్రకారము శిక్షింప వీలులేదని చెలిపెను.

బాంబులరూపము

రసాయన పరిశోధకుడు రిపోర్టునందు బాంబులో కాల్షియము కార్బోనేటు గలదని వ్రాసియుండెను. అది ప్రేలే పదార్థముకాదు. అది నున్న ముగా నుపయోగించవచ్చును. ఎట్టి వైక్రేటు ఉపయోగింపబడెనో రసాయనపరిశోధకుడు చెబుట లేదు. కావున ఆరిపోర్టు సమగ్రముగ లేదని సాక్షిచెలిపెను. బాంబులోనుండి ప్రేలి పడిన ముక్కలన్నియు దొరకినవో బాంబు పరిజామము చెప్పవచ్చును. కాని తనకు అందజేయ బడిన ముక్కలు రెండు బాంబుల వనుటచే ఏదియెంత యున్న దో చెప్పజాలననెను. దొరకిన ముక్కలుగూడ చేతులు మారి నపుడు యెక్కువ గుండపించియై యుండుననిరి. రాబ్బనుగారి సాక్ష్యము ముగియకమునుపే కోర్టువారు ఫలహారములకు లేచిరి.

బాంబులు నీరసరకమని అంగీకరించుట

ఫలహారానంతరము యొకను రాబ్బనుగారి సాక్ష్యమే గైకొనబడెను. రసాయన పరిశోధకుని నివేదిక సరియైనదననో కాదో సాక్షి పరీక్షించి యుండెనా? ఆ నివేదిక నీకు సంప్రప్తి కరముగ నున్నదా యని అసఫాలిగారు సాక్షిని అడిగిరి. డా॥ రాబ్బనుగారి సాక్ష్యము ఆ నివేదిక పై నాధారపడి యున్నందున, దానితో బాటు పీరి సాక్ష్యముగూడ నిరాధారమునని అసఫాలిగారు నూని చిరి.

సాక్షి బదులు చెప్పుచు యిట్లు చెలిపెను. రసాయన పరిశోధకుని నివేదికను నే నంగీకరింతును. అతనికి పరిశోధించుట కేవలదాగము లాసగో అవి నాకుగూడ యిచ్చినగాని అతని పరిశోధన సరియైనదో కాదో నేను చెప్పజాలను. వాసుగ చూచిన పిదప బాంబులో పొటాషియం క్లోరైటుగూడ ఉపయోగించబడెనని చెలిసికొంటిని. కాని పొటాషియము వైక్రే టు గూడ ఉపయోగించియుండురు. పొటాషియం క్లోరైటు నకు బదులుగ పొటాషియం సార్ఫోరైటు ఉపయోగింప వచ్చును. బాంబుయొక్క మడి తగ్గించుట కుద్దేరించినవో కాల్షి యము కార్బోనేటు (సీరుడుట్ట) కలుపవచ్చునని సాక్షి అంగీక రించెను. బాంబులో నుపయోగించబడిన రాసికడ్డీలకు రబ్బరు తగ్గించబడెను. అవి స్రుచ్చుకొనకుండుట కట్లుజేసిరిని అసఫాలి గారు నూనిచిరి. ప్రేలుటయందు కలిగిన నిల్పు ఆరబ్బురును కాల్షివేయటకు తగినంత వేడికలిగియుండలే దనిరి. బాంబులు నిరపాయకరముగ ప్రేలుట కుద్దేరింపబడినవో రబ్బరు కాలిపోకుండ తయారుచేసి యుండవచ్చునని సాక్షి అస ఫాలిగారి అభిప్రాయముతో నేకీభవించెను. బాంబులు చాలక నీసరకమని రుజువుజేయును సాక్షిని అసఫాలిగారు అనేక ప్రశ్న లువేసిరి. డా॥ రాబ్బనుగారి సాక్ష్యము ముగియకుండనే నాటి కి కోర్టు మగిసెను.

ముద్దాయి తండ్రిని సందర్శించుట

కోర్టువారు ఫలహారములకు లేచుటకు పూర్వము భగతు శింగు తండ్రి పోలీసువారి సమక్షమున కుమారునితో మాట్లాడ వచ్చునని జడ్జిగారనిరి. రహస్యముగ మాట్లాడుటకు వీలులేదనిరి. అరెస్టుచేసినప్పటినుండి తండ్రితో మాట్లాడవీలులేదు గావున రహస్యముగ సంభాషించుటకు భగతుశింగు అనుమతి వేడెను. కాని ప్రయోజనము లేకుండెను. ఆరగంటసేపు యిరువురు మాట్లాడిరి. (ఫీ. ప్రెసు.)

రమానంద ఛాటర్జీగారి అరెస్టు

డా॥ సందర్శించుటగారి గ్రంథమునకుగాను

స్వంత బాపినుపై విడచుట



కలకత్తా, జూన్ 6:—మాడరనరీప్రవా సంపాదకులగు రామానంద ఛాటర్జీగారి కేసుదయము వారి స్వగృహమునందు 124 ఎ. రాజద్రోహము కేసు ప్రకారము అరెస్టుచేసి, స్వంతబాపినుపై విడచిపెట్టిరి. డా॥ సందర్శించుటగారు వ్రాసిన "బానిసత్వమునందున్న భారతదేశము" అను గ్రంథము ప్రకటించినందుల కీ అరెస్టు జరిగెను. కేసు జూన్ 12 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. ఆనాడే గ్రంథప్రకాశకుడగు సజనీ దాసుగారిపై కేసు విచారణకు వచ్చును. (ఫీ. ప్రెస్.)

ప్రతాప పత్రికా సంపాదకుని

ధీరత్వము

గవర్నమెంటు బెడరింపులకు వెరువలేదు

లాహోరు, జూన్ 6:—లాహోరులో దేశీయ భాషా దినపత్రిక యొకటి ప్రతాప యనుకేరీ ప్రకటించబడుచున్నది. ఈపత్రికలో ఇరవేల ప్రకటించబడిన వ్యాసములును లేఖలు ను హిందూ మహమ్మదీయ వైమర్య ప్రేరణములుగా నున్నవనియు అట్టివ్రాతల నీకముగ ప్రకటించినయెడల ప్రాసిక్యూషను చేయబడుదురనియు ప్రతాప పత్రికా సంపాదకుని బెడరించును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరము వ్రాసిరి.

ఇట్టి యుత్తరములే ఇంకిరులాలు పత్రికా సంపాదకునికి గూడ మేజిస్ట్రేటుగారు వ్రాసిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారి బెరంపు టుత్తరమునకు ప్రతాప పత్రికాసంపాదకు డిట్లు వ్రాసెను:— మీరు వ్రాసిన ఉత్తరము అందినది. కాని, హిందూమహమ్మదీయ వైమర్య ప్రేరణము గల వ్యాసము లేని నాపత్రికలో ప్రకటించబడియుండెనో మీరు నిర్ధారణచేసి యువాహించినచోగాని, మీ హెచ్చరికను నేను అంగీకరింపజాలను. నాపత్రికా నిర్వహణ బాధ్యత నాకు తెలియనట్లుగా మీరు చెప్పగించుట నా యత్నకారవమునకు న్యూనతగా భావించుచున్నాను. మీరు ఏదైనను కోర్టువారి చర్యజరుపవలసిన సందర్భమున్నయెడల కోర్టువారి చర్య జరుపవచ్చును.

ఇంకెల్లయు పత్రికతో సుల్గువైన పత్రికగా ప్రతాప పత్రికనుగూడ తేల్చి యిచ్చివచ్చెను బెరంపుట యుత్తరములు వ్రాయుటకు కారణము పత్రికావిమర్శక శాఖయందు మహమ్మదీయుల యధికారము చెప్పుగానుండుటచే కారణము." (ఫీ. ప్రె.)

విందులో విఘాతము

పెండ్లి కొడుకుతో బాటు అందరు అన్యస్థులగుట

ఒకరు చనిపోవుట

నెల్లూరు, జూన్ 6:—రంగనాయకులు కేటయందు ఒక వినాహము నిశ్చయమయ్యెను. మహమ్మదీయుల ఆచారము ప్రకారము మగ పెండ్లివారికి ఒక పింపింటు (నూలిదా) అంద జేయబడెను. దీనితో సహా 15 నరు ఆపదార్థమును భుజించిరి. అందుకి వాంఛులు విరేచనములు క్షలిగినవి. మగ్గిరిని ఆప్తు లికి గొంపోయిరి. అందొకడు మరణించెను. వివాహము నిలిచి పోయెను. చాల ఆందోళనగ నున్నది. (తంలి.)

సానిక వార్తలు

తెల్లిగూడెం నోటీసు:—వాతావరణ పరిస్థితులచే కలకత్తాకు గంగునుకు, ఉదకమండలమునకు బోలెలసిన తంతి వార్త లాలస్యముగ చేరును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము:—విశాఖపట్టణమును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు కేంద్రస్థానముగ జేసిన సవరణ చట్టమును గవర్నరు జనరలుగా రంగీకరించినట్లు పోర్టు సెంటు జార్జి గెజిటు, తెలుపుచున్నది.

భారతగాన వేదవిపాకశాల:—ఈ పాఠశాలయొక్క ఆఖరు దినకార్యక్రమము శేష సాయంత్రము 5 గంటలకు వై. ఎం. సి. ఎ. ఆడిటోరియమునందు ఎం. ఎ. కేండ్లార్ గారి యధ్యక్షత క్రింద జరుపబడును. దొరైకత్ విషయముగ ఈ సభ్యులచేడరు.

రెండవ జాతీయవస్తు ప్రదర్శనము:—ఈ ప్రదర్శనమును ఈనెల 8 తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు పుచ్చయ్యపాళెనందు సామి వేంకటాచలంబెట్టిగారు తెరచెడరు. 8, 9 తేదీలను ప్రైవేట్ ప్రదర్శనము జరుపబడును. ప్రదర్శకులు 8 తేదీఉదయము 6 గంటలలోపుననే తమవస్తువులను హాలునందు చేర్చవలెను. అందరును ఉచితముగ హాజరు కావచ్చును.

రాకపోకలు:—జుబురం మహారాజగారు, డిల్లీ బి. సి. ఎలిరాజులు నాయుడుగారు, ఉదకమండలంనుండి నేడుదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

గా. వి. రామదాసు పంతులుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి. పర్రాకిమిడి రాజాగారు పర్రాకిమిడి కేగిరి.

రెవెన్యూ సెంట్రలులో దుర్ఘటన జే. స్టేటర్ గారు స్పెషలుడ్యూటీచేసిన నేడు మద్రాసు వచ్చిరి.

కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల కర్తవ్యము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులగు శ్రీయుత ఎం. ధర్మవర్మలంగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు— కాంగ్రెసు శాసన సమావేశములందు మాత్రమేగాక, శాసన సభలచేగాని ప్రభుత్వముచే గాని నియమింపబడిన కమిటీలయొక్క సమావేశములందు గూడ పాల్గొనరాదని కాంగ్రెసు వర్గీకరణకమిటీ తీర్మానించియున్నది. పశ్చిమ గోదావరి, ఆధిక విచారణ కమిటీ పబ్లిక్ అక్కౌంట్సు కమిటీ, ప్రైవేటు కమిటీ మున్నగు కమిటీల యొక్క సమావేశము లిప్పుడు జరుగుచున్నవి. ఈ కమిటీలకు చెందిన కాంగ్రెసు సభ్యులు సదరు సమావేశములకు హాజరగుటకు మానివేయుచున్నారని నేను దలచెదను. ఇందుముఖ్యముగా పశ్చిమగోదావరి ఆధిక విచారణ కమిటీకి చెందిన కాంగ్రెసు సభ్యులు సదరు సమావేశములకు హాజరు గావించుటలన అచ్చటి ప్రజలకు చాల కష్టము గలుగవని నేనెరుపుదును. కాని కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు కొంత నష్టమున కయినను నిర్దోషి వర్గీకరణకమిటీ తీర్మానము ననుసరించుచున్నారనియే నేను నమ్మెదను. ఇట్టి సభ్యులు తామునుసరించుచున్న మార్గమును వార్తాపత్రికలలో ప్రకటించి ప్రజలను సంతుష్టిపరచెదరుగాక.

గుహలక్ష్మి

శ్రీల సచిత్ర మాసపత్రిక

సంపాదకులు

డాక్టరు కే. యల్. కేసరి

ఏడాదిదందా రూ. 4 మాత్రమే

గుహలక్ష్మి కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు నెం 752

ఎస్కూరు, మదరాలు.

ఆంధ్ర దేశపండితులకు మనవి

1928 సం॥ రం మే నెలలో బెజవాడలోని దుగ్గావిలాసమునందు జరిగిన నా కుమార్తె చి॥ సా॥ కామాక్షమ్మగారి వివాహసందర్భమున వధూవరుల నాశీర్వదించుచు పండితులచే నమర్పింపబడినట్టి పద్యరాజము లన్నియు నొకసంపుటిగా చేకూర్చి “కామాక్షికల్యాణము” అను పేరుతో నొక పుస్తకముగా ప్రకటింపబడినది.

సదయులై యాశీర్వదించిన ఏతత్పండిత శ్రేష్టులకు మా “కామాక్షికల్యాణము” యొక్క ప్రతి సంపుకొన సంకల్పించియున్నాను. కనుక తమ చిట్ట నామాలను తెలిపినచో, గ్రంథముయొక్క ప్రతి వెంటనే పంపబడును.

కా॥ నాగేశ్వరరావు,

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, జూబిలీపున - మద్రాసు.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు అత్యధికావస్థ గ్రామీణ	ముఖ్యజిల్లాలు అత్యధికావస్థ పట్టణ	ముఖ్యజిల్లాలు అత్యధికావస్థ పర్వత	ముఖ్యజిల్లాలు అత్యధికావస్థ సముద్ర	ముఖ్యజిల్లాలు అత్యధికావస్థ మొత్తము
గోపాల్ పూర్	91	83	...	1.5	+ 0.9
విశాఖపట్టణం	94	88	...	0.8	- 0.5
కాకినాడ	97	85	...	1.2	+ 0.8
మచిలీపట్టణము	98	85	- 0.7
కర్నూలు	96	79	- 0.3
బళ్లారి	87	78	- 0.5
అనంతపురం	0.2	- 0.7
కడప	100	88	- 0.6
నెల్లూరు	102	85	- 0.2
మద్రాసు	98	82	- 0.4
కడపలాభ	97	81	- 0.2
వెల్లూరు	89	79	- 0.5
నెలమ	80	78	...	0.2	- 0.6
కోయంబట్లూరు	77	70	0.7	2.1	+ 1.8
తిరుచనాపల్లి	92	78	- 0.4
నాగపట్టణము	93	79	...	0.1	- 0.1
మధుర	90	78	...	0.1	- 0.3
పాంబన్	87	78	+	0.1	- 0.
పాలంకోట	0.2	0.4	- 0.8
తిరువేండ్రము	78	78	1.7	5.9	- 2.6
కొచ్చిన్	79	73	1.6	16.8	+ 11.7
కాలికట్టు	81	74	2.2	15.4	+ 10.1
మంగుళూరు	86	77	1.0	13.7	... 8.2
బెంగళూరు	79	68	0.8	0.6	- 0.4
మెర్కాల్	69	68	4.6	8.9	+ 10.8
కొడైకనాల్	60	58	0.5	2.1	- 1.1

సర్కారులు:—మట్టు విస్తారముగ నున్నది. రాత్రివేడిమి ఎక్కువగా యున్నది.

డక్కన్:—మట్టు ఎక్కువగా యున్నది. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 9 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—మట్టు విస్తారముగా నున్నది. నెల్లూరులో నిన్న 102 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్య,

సహాయవాతావరణావ్రాజ్ఞుడు.

బెంగళూరులో పత్రికానిర్బంధ శాసనధికార సత్యాగ్రహము

తగ్దురు రామచంద్రరావుగారి అరెస్టు

బెంగళూరు, జూన్ 5:—మైనూరు ప్రభుత్వమువారు పత్రికానిర్బంధ శాసనము నమలుపరచి పత్రికాస్వాతంత్ర్యము నరికట్టుట న్యాయవిరుద్ధమనియు, అట్టి నిర్బంధశాసనము ముల్లంబింపించుచు, సత్యాగ్రహము నాచరించుచు తగ్దురు రామచంద్ర రావుగారు యుద్ధయమొకటి యారంభించిరి. ఈసత్యాగ్రహోద్ద్యమము ప్రచారముచేయుటకుగూడ పెద్ద పెద్ద అమరములతో కాగితముల అట్టలను మెడకుగట్టుకొని తిరుగరాదని మేజిస్ట్రేటు గారు ఉత్తరువుజేసిరి. ఈ ఉత్తరువునుగూడ తగ్దురు రామచంద్రరావుగారు ఉల్లంఘించుచు, తాము ధరించిన ఖడ్గమువద్దమీదనే “గాంధీజీ జై” “కర్నాటకమాతాజీ జై” “భారతమాతజీ జై” “సత్యాగ్రహమే నాజీవిత కర్తవ్యము” “వౌర్యవ్యరాహిత్యమే నా ఆయుధము” “పత్రికా శాసనతిరస్కారమే నా మతము” “చెరసాలకును, ద్వీపాంతరవాసులకును వెఱవకుడు” అను మాటలను వ్రాసికొని వీధులలో తిరుగుచుండెను.

ఇట్లు తిరుగుచుండగా పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడినను. మేజిస్ట్రేటు ఎదుటకు తీసికొనిపోవడగా రామచంద్రరావు గారిట్లుచెప్పిరి. ప్రకటనలుగల అట్టలను వ్రేలాడగట్టుకొని తిరుగరాదని మీరు ఉత్తరువు జారీచేసితిరి గాని, వద్దమీదవ్రాసికొని తిరుగరాదని ఉత్తరువు విచ్చియుండలేదు. అంతట పోలీసు వారు ఆయన వద్దనుమాత్రము తీసికొని పంపివేసిరి. వీరి కేసు విచారణ ఈనెల 8 తేదీన జరుగును. (శ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి మిల్లులనమ్మె

16 మిల్లులు మూయబడినవి

బొంబాయి, జూన్ 5:—నేడు మరిరెండు మిల్లులు మూయబడినవి. మొత్తము 16 మిల్లులు మూయబడినవి. పనిలోనికి వెళ్లక మానివేసిన పనివాండ్లందరును బొంబాయినగరము విడిచి గ్రామాగులకు పోవుచున్నారు. అందువల్ల విగిరిన మిల్లులలో గూడ తగినంతమంది పనివాండ్లు హాజరగుట లేదు. ఇంకను పనిలోనికి పోవుచున్న పనివాండ్లను పనిలోనికి పోవలదని హెచ్చరించుచు, మిల్లుగేట్లవద్ద సాత్విక నిరోధము చేయుచుండిన సమ్మదారులలో ఇద్దరు నేటి ఉదయము అరెస్టు చేయబడిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

సార్వభౌముని ఆరోగ్యనిధి

సిద్ధా, జూన్ 5:—సార్వభౌముని ఆరోగ్యనిధికి ఇప్పటివరకు రూ॥ 1,47,770-11-3 వసూలై యున్నది. ఆందులో మద్రాసునందు రూ॥ 4708 బొంబాయిమందు రూ॥ 4155-2-3 వంకరాష్ట్రమున రూ॥ 15,181-9-0 సంయుక్త రాష్ట్రమున రూ॥ 10,368-7-0 పాంచాలమున రూ॥ 6118-3-0 బర్హాల్మున రూ॥ 508 బీహారు బరిస్సాల్ రూ॥ 13,727-4-0 మధ్యరాష్ట్రమున రూ॥ 489-11-0 ఆసామున రూ॥ 779 ఢిల్లీయందు రూ॥ 2615 పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రమున రూ॥ 804-8-0 భారత సంస్థానములందు రూ॥ 65774-12-0 యాయామొత్తములు వసూలైనవి. (శ్రీ ప్రె.)

అమానుల్లాగారు బొంబాయి మకాం

బొంబాయి, జూన్ 5:—బొంబాయిలో మకాము చే నియున్న అమానుల్లాగారును వారి పరివార జనమును బొంబాయి నగర సందర్శనార్థమై నగరముంతయు నొకమారు నిలాసార్థముగా మోటారులమీద తిరిగిరి.

అమానుల్లాగారి సోదరుడగు ఇమానుల్లాగారును వారి కుటుంబీకులు సుమారు 30 మందితో యీ నెల 27 తేదీన యూరోపునకు పయనమై వెడలెద రని తెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

జాకోట్ మాన్ గారు

జాకోట్ మాన్ గారు లండన్ విశ్వవిద్యాలయములో ప్రాధానంగా నియమింపబడుదు రని తెలియుచున్నది. ఇతర ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్క ప్రచురణ శాఖాధికారిగ నడి ప్రస్తుతము పనిచేయుచు ఉండుననియు, శ్రీ

కర్నూలునందు ఎలక్ట్రిక్ సక్రీము

పవర్ హౌసు శంఖుస్థాపన

పురపాలకసంఘాధ్యక్షుని యువన్యాసము

నేటియందు కర్నూలునందు ఎలక్ట్రిక్ పవర్ హౌస్ శంఖుస్థాపనము గావించు సమయమున కర్నూలు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు ఎస్. నరసింహులుపంతులు, బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు యీ క్రిందివిధమున నుపన్యసించిరి.

కర్నూలు మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు తీర్మానించిన ప్రకారము నగరమున ఎలక్ట్రిసిటీని సరఫరాచేయుటకు పవర్ హౌసు శంఖుస్థాపనము గావించుటకు నేను చాల సం తపించుచున్నాను. ఎలక్ట్రిక్ సక్రీమునకు ముందుగా చాల ధన ము వ్యయమైనను క్రమేపి దానివలన లాభము గలుగగలదు. ప్రస్తుతకాలమున పట్టణములందు ఎలక్ట్రిసిటీ యుండుట ఆన త్యక్తముగనున్నది. ఈ నగరమున ఎలక్ట్రిక్ సక్రీమును గురించి మొట్టమొదట 1924 సంవత్సరములో మునిసిపల్ కౌన్సిలువారు ఆలోచించిరి. దీనిగురించి కొంతవిచారణ జరిగినపిమ్మట ఎలక్ట్రిక్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు తయారుచేసిన రెండు ఎస్టిమేటులను మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు 1926 సం॥ మన అంగీకరించిరి. అందు మొదటిది ఎలక్ట్రిక్ సప్లయ. దీనికి రూ 195000 లును వీధులలో దీపములను పెట్టుటకు రూ 70000 లును ఇన్వెస్ట్మెంట్ గా అగునని అంచనాచేసిరి. ఎలక్ట్రిక్ లు, పంపింగ్ ప్లాంట్లు ఒక నిపుణుడగు ఇంజనీరుగారి క్రిందనేయుండెను. ఈ సక్రీమువలన 409 దీపములను వీధులలో పెట్టవచ్చును. దీనివలన గృహములలో కూడ దీపములను, పంకాలను జెట్టుకొనవచ్చును. ఎలక్ట్రిక్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు తయారుచేసిన అంచనాల ప్రకారము యీ సక్రీమునకు 5 ఏటమునకి ధనలోపము గలుగక దానివలన నచ్చుధనము దానికి సరిపోవును. ఈ సక్రీమువలన పన్నులు అధికము చేయబడ నవసరములేదు.

ప్రారంభ అంచనాలను గురించి 1926 సెప్టెంబరులో మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు మోచించి వాని అంగీకరించి ప్రభుత్వమువారికి రెండులక్షల రూపాయల ఋణముకొరకు దరఖాస్తుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారు వాటరు పంపింగునకు అగు ఖర్చునందు సగమును భరించుటకును రూ 165000 లు ఋణము నొసగుటకును కూడ అంగీకరించిరి. ఈ ఋణమును 20 సంవత్సరములలోగా 20 వాయిదాల ప్రకారము ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింపవలెను. ఒక్క వాయిదాకు రూ 21717 రూపాయలు చొప్పున చెల్లించవలెను.

ప్రభుత్వమువారు రూ 265000 ల ఋణమును 1928 మార్చిలో నొసగిరి. అప్పటినుండి యీ సక్రీము శీఘ్రముగ పూర్తి చేయుటకు పనిజరుపబడుచుండెను. టెండరులను గూర్చి పిదప జాగ్రత్తగా విచారించ బడెను. 1928 డిసెంబరులో కర్నూలు మ్యునిసిపాలిటీలో ఎలక్ట్రిక్ సక్రీమును ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు రనుమతి నొసగిరి. ప్రభుత్వమువారి యనుమతినిబోంది ప్రభుత్వ ఎలక్ట్రిక్ ఇన్ స్పెక్టరుగారి సహాయమును 1929 ఏప్రిలు ఆఖరువరకు యీ మ్యునిసిపాలిటీ వారు పొందిరి.

పవర్ హౌస్ నిర్మాణమునుగూర్చి మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలుగారు తయారుచేసిన అంచనాలను నూపరిం టెంకింగు ఇంజనీరుగారి అంగీకరించిరి. దీనినిర్మాణమునకు సుప్రెండెంటుగా సాహెబ్ గారికి కంట్రాక్టు యొగబడెను. ఈ పవర్ హౌసు యొక్క పునాదులు పూర్తియైనవి. ఇక భవననిర్మాణము ప్రారంభింపబడును. ఈ కార్యము 3 నెలలలో పూర్తియగును. పిమ్మట యంత్రములను నెలకొల్పుటయు, వీధులందు దీపముల నేర్పాటు చేయుటయు యీ సంవత్సరాంతములోపున పూర్తియగును. 1930 సంవత్సరము జనవరినుండియు యీ నగరవాసులకు యెలక్ట్రిక్ దీపములవలనను పంకాలవలనను ఆనందము గలుగగలదని నేను విశ్వసించుచున్నాను.

మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారి పక్షమున మనకలెక్టరుగారు గు సాఫ్ట్ ప్రాజగారిని యీ భవనమునకు శంఖుస్థాపనము చేయవలసినదని కోరుచు విరమించుచున్నాను.

బొంబాయి జ్యాయలరిమార్బు



అసలు సవరం బంగారుకు అసలు రాళ్లు పెట్టిన నగలకు ఉత్తరవాద మివ్వబడును.

1. తీలూగు ఇనాముగా పంపబడును. 116
2/94 చెనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల—బెజవాడ

కళాశాల తిరిగి జూన్ 24 వ తేది తెరువబడును. కళాశాలయందు చేరగోరు విద్యార్థులు జూన్ 15 వ తేదిలోపల దరఖాస్తుఫారములు పూర్తిచేసి పంపించవలయును. విద్యార్థులు దరఖాస్తుతో గూడ రూ 5-0-0 రూపాయలు ధరావతు పంపవలయును. అట్టివారి దరఖాస్తులే అమలులోనుంచి వారికి వీలయినంతవరకు భోజనసదుపాయమున్ను చేయబడును. దరఖాస్తుఫారములు వచ్చె రాలను యీ క్రింది విలాసములకు పంపవలెను. జీతములులేవు. విద్య ఉచితము. సంస్కృతాంధ్రములయందు వైద్యవిద్య గరపబడును. అవసరమగునంతవరకు పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రవిషయములును బోధించబడును.

చేర్చుకొనబడని విద్యార్థులు ధరావతు తిరిగి పంపబడును.

ఆయుర్వేదభూమణ
నోరి రామశాస్త్రి,
ఆయుర్వేద నిలయము,
బె జ వా డ.

నోరి రామశాస్త్రి,
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
వైస్ ప్రెసిడెంటు.

ప్రాతబండి క్రింద బాంబుదొరుకుట

కాన్సురులో అరెస్టులు

కాన్సురు, జూన్ 5:—కాన్సురు జిల్లాలో రసరూపు ద్రవ్యమునకు నొకటోటలో బాంబులన్న వని నమ్మకమైన వార్త పోలీసులకు తెలిసి, వారు ఆటోటలోనికి చొచ్చి వెదకిరి. ఆటోట కాన్సురులో చేగునని లాలా శారీశంకర్ అను టోల్ల వర్తకునిది. ఆటోటలో నొకచూల నున్న పాత్ర విరిగిపోయిన బండిక్రింద ఒక బాంబు కనబడెను.

ఆటోటనుంచి యీ ఘండర్భమున అరెస్టుచేయబడి తరువాత విడుదలచేయబడెను. ఇంకొక అరెస్టు జరిగినదియు, కాన్సురులో నురికొన్ని ఫలములు సోదాచేయబడెననియు తెలియుచున్నది. అనుమానాస్పదములయిన సవ్వపు కేమియు లభించలేదు. (అ. తె.)

రావల్ పిండి మండలమున గొప్ప తుపాను

నలుగురు చనిపోవుట

రావల్ పిండి, జూన్ 4:—ఈ మండలమున గతవారమునందు యెండ అతి తీవ్రముగా నుండెను. వెంటనే యీ మండలము నందంతట తీవ్రమగు నొక గొప్ప తుపాను వీచెను. ఈ తుపాను వలన జననష్టము, ధననష్టమును అపరిమితముగా కలిగెను. తెలిగ్రాము తెలిఫోనులు ఘంభములును చెట్లును విరిగిపడెను. ఈ తుపానువల్ల రైలుబండ్లు గూడ చాల ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నది. ఈ తుపానువల్ల నలుగురు చనిపోయిరి ఇప్పటి వరకు తెలియుచున్నది. (అ. తె.)

హిందూస్థానీ సేవాదళము

తుంకూరులో సేవాదళికాంపురి వ తారీఖున విరమింపబడును.

శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు
పోలీసువారి ఖంగారు

తుంకూరు, జూన్ 5:—హిందూస్థానీ సేవాదళము యొక్క తుంకూరు కాంపు జూన్ 5 వ తారీఖున విరమింపబడును. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. మైనారు పత్రికా రచయితల సమావేశమునకు ముద్దేవ్ కర్ కృష్ణారావుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. ఖాది ప్రదర్శన మనకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అతిథుల భోజన మజ్జనాదులకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. యస్. యస్. హార్దికర్ గారు యిక్కడికి వచ్చినారు.

పోలీసువారు ఖంగారు పడినట్లు తోచుచున్నది. మైనారు పోలీసు కెన్యోల్ పేజ్ 45 పెక్కు నడుసరించి, రై పెక్కులేకుండ కాంతిపైను లూరేగదని మేజిస్ట్రేటుచే ఫానిక సేవాదళ కార్యదర్శివిడ ఉత్తరువు బారీచేయబడినది. (శ్రీ తెన్.)

ఆప్టను యుద్ధము

బాచ్చాసాకూగారి నూతనవిజయము

కాంధహారము బాచ్చాసాకూగారి వశమైనది

పెనువరు, జూన్ 5:—బాచ్చాసాకూగారి తరపున వర్తకవ్యాపార వ్యవహారప్రతినిధిగా పెనువరులోనున్న ఏజెంటుకు యీ క్రిందిదిగా కాబూలునుండి తంలివార్త వచ్చెను. కాంధహారమునకు అమానుల్లాగారిచే నియమింపబడిన ప్రభువగు అలీ అహమ్మదు బానుగారు బాచ్చాసాకూగారి వశమైరి. అలీ అహమ్మదు బానుగారు ఖైదీగా కాబూలునకు మోటారుబండిలో గొంపోబడిరి.

కాంధహారములో బాచ్చాసాకూగారి పటాలములు ప్రవేశించి పట్టణమును కొంత కొల్లగొట్టెను, కాని యీదుండ గములు ఆగిచివేయబడెను.

బాచ్చాసాకూగారి పటాలములకు కాంధహారలో అబ్దుల్ కవ్వాయంగారును, పుర్షీలు ఖానుగారును నేనానాయక్ త్వము వహించియున్నారు.

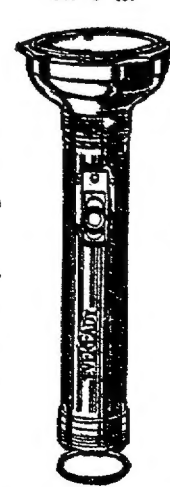
కాంధహారమును జయించినతోడనే అలీ అహమ్మదు బానుగారు ఖైదీగా పట్టుకొనబడిరి. ఈ విజయనూచకముగా బాచ్చాసాకూగారి పటాలములచే ఫిరంగులు మోగింపబడెను. ఇక నాదిరుఖానుగారిని అరెస్టుచేయుటయే బాచ్చాసాకూగారికి మిగిలియున్న కోర్కె. (శ్రీ తెన్.)

గొప్ప ధర తగ్గుదల

అ మె రికన్

EVEREADY

యండు



ఇదేమాదిరిగా నుండువానిని చూచి మోసపోకుడు. ప్రతిచోటను విక్రయింపబడుచున్నది. మీ నుకూడా వారుని అడుగుడు.

బలమైనది నమ్మకమైనది మిక్కిలి గొప్ప రకము దీర్ఘ కాలము వరకు మన్నును.

నూతనధరల జాబితా

సిద్ధముగా నున్నది సోపాన్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

THE MADRAS RADIO Co., P. O. Box No. 101, Madras.



ఆంధ్రపత్రిక

1929 వ సం॥ జూన్ నెల 6 వ తేది

గురువారము

నీ విద్య

చెన్నరాజధానిలో పురుషవిద్యయే ఆధోగతి
యందండ, స్త్రీవిద్య ఇంతకన్నను హీనస్థితిలో
నుండుట వింతకాదు. విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారు
స్త్రీవిద్య నెట్లు నభివృద్ధి గావించ వీలగునో సూ
చించుచు ప్రభుత్వమున కొక నివేదికను పంపిరి.
ప్రభుత్వమువారిపుడు, డైరెక్టరుగారి నివేదికను,
దానిపై తామిచ్చిన ఉత్తరువును ప్రచురించిరి. ఇది
సంవత్సరములకు సరిపోవు కార్యక్రమమును డైరె
క్టరుగారు సూచించిరి. దీనికి 52,69,629 రూపాయల
ఖర్చును సూచించిరి. వీరు సూచించిన ఏర్పాట్లు
పెక్కులు విశేషవ్యయముతో గూడుకొన్నవనియు
స్త్రీవిద్యాభివృద్ధి యవసరమయినను, ప్రభుత్వము
వారియొద్ద నున్న ద్రవ్యము అల్ప మనియు, ప్రభు
త్వమువారు నిర్వహించవలసిన కార్యము అన్నిటి
కిని ధనము ముఖ్యము గాక, స్త్రీవిద్యకై డైరెక్టరు
గారు సూచించిన ఏర్పాట్లకు చాలిన ధనమును
పారు ప్రత్యేకమంత్రిత్వంలో లేరనియు, ప్రభుత్వపు
టుత్తరువు తేటపరచుచున్నది. దీనినిబట్టి, కోశాధి
కారము మంత్రులకు లభించి, రాష్ట్రములకు సర్వ
పాలనము లభించువరకు, విద్యాభివృద్ధి ఎంత
వీలులేదని, తెల్లముగాగలదు. డా॥ ఎఫ్ గావించ
స్కీములను తయారుజేసి పుస్తకములు, ఎన్ని
కారము, శాస్త్రమున నేమి ధనము? కోశాధి
కారమునకు బాధ్యతవహించు మంత్రుల
మనస్సులో, వారు ఇతర ఖర్చులను చాల
వరకు తగ్గించి, విద్యకై విశేషధనమును వెచ్చిం
పగలరు. ప్రస్తుతస్థితిలో విద్యాభివృద్ధికై మంత్రులు
చేయగల మేలు ఆశ్చర్యము.

బాలురతోబాటు బాలికలకుగూడ నిర్బంధ
ప్రాథమిక విద్యను ప్రవేశపెట్టవలయునని, డైరెక్టరు
గారు చెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారి సూచనతో నేకీ
భవించుచు, స్థానికసంఘములు దీనిని నిర్వహించ
సమకట్టవలయు ననియు, అట్టేకాదెన్న కమిటీలో
స్త్రీలను సభ్యురాలైనట్లుగ జేర్చవలయుననియు, కోరు
చున్నారు. స్థానికసంఘములకు రాబడి యత్య
ల్పము. పురుషులకే నిర్బంధవిద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు
వారికి శక్తి జాలకుండగ, స్త్రీల కెట్లు సాధించగల్గు
దురో తెలియకున్నది. ప్రభుత్వమువారు విరివిగ ధన
సహాయము సలిపినగాని, ఇక్కార్యము నెరవేర
జాలదు. అట్టి సహాయమును ప్రభుత్వమువారు
సలిపెదరను నమ్మకము గనుపించదు. స్థానిక సంఘ
ములు బాలుర విద్యకువలె బాలికల విద్యకు గూడ
తగినంత ధనమును వెచ్చించవలయునని, డైరెక్టరు
గారు సూచించిరి. బాలికల విద్యకు కనీసపు
దామాషా డబ్బును వెచ్చించవలయుననియు, బాలుర
విద్యకయిన ఖర్చును బాలికల విద్యకయిన ఖర్చును
ప్రత్యేకముగ వివరించవలయుననియు, డైరెక్టరుగారు
కోరగ, తాలూకాబోర్డులను మ్యునిసిపాలు సంఘ

ములును తాము బాలికల విద్యకై కనీసము నూటి
కెంత వెచ్చించగలవో, సూచించుచు డైరెక్టరుగారికి
చెలుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.
డైరెక్టరుగారును, ప్రభుత్వమువారును స్థానిక
సంఘములపైననే భారమునంతను వైచుటవలన,
విశేషప్రయోజనముండునని దోచదు. స్త్రీలకు ప్ర
త్యేకవిద్యాధాన మేర్పరచుట యవసరమని సర్వ
త్ర గుర్తించబడుచున్నది. ఆవిషయమై డైరెక్టరు
గారు తగిన సూచనల గావించరయిరి. పురుషుల
విద్యయే, వారి యభివృద్ధికి తోడ్పడుటలేదను నభి
ప్రాయము వ్యాపించియున్నది. విద్యావిధానమునం
దు ఆత్యవసరముగ మార్పు జరుగవలయును. దేశ
భాషలలో విద్యను గఱపవలయును. కేవల సాహిత్య
విద్యయే గాక, దానితోబాటు సాంకేతికవిద్యను
గూడ నేర్పవలయును. జ్ఞానదాయకమును, జీవనోప
యోగకరమునగువిద్యను ప్రవేశపెట్టుటయవసరము.
హైందవ సాంప్రదాయాను గుణముగు విద్యను గఱ
పినగాని, బాలురు వికాసస్ఫూర్తి గాంచజాలరు.
హైందవ వీరులయెడలను, దేశారాధకులయెడను,
బాలురకు గౌరవము గలుగునట్లుల పురికొల్ప
వలయును. బాలురకే ప్రస్తుతవిద్య యుపయోగపడ
కుండగ, బాలికల కిది బాతుగ బనికవచ్చుటలేదని
తెలుప నక్కరలేదు. స్త్రీవిద్యలో కొలదిమార్పు లవ
సరమని డైరెక్టరుగారు గుర్తించిరి గాని, ఎంచడమి
మార్పులను సూచించరయిరి. స్త్రీలకు క్రొత్తరకపు
సెకండరీ పాఠశాలలు నేర్పరుపక క్రొత్తరకపు
యందు మూడవశాఖలను ననియు, వీని
జూడవలయును. ముఖ్య విద్యపూర్తియగునట్లు
నియు, జీవితమునకు బనికవచ్చు విద్యను
గఱపవలయుననియు, చిత్రకళలు మున్నగువానిని
అధికముగ నేర్పవలయు ననియు, మూడవశాఖము
నకు బిమ్మట పల్లికు పరీక్ష యుండవలె ననియు,
డైరెక్టరుగారు సూచించగ, ప్రభుత్వమువారు దీని
నామోదించిరి. దీనికి వలయు కార్యక్రమము నేర్పర
చుట కొక కమిటీని నియమించవలయు నని, వీరు
డైరెక్టరుగారిని కోరిరి. దీనినిబట్టి బాలికలకు మిడిల్
స్కూలు పరీక్ష బోలు పరీక్ష జరుగు ననియు,
అంతటితో చదువు చాలించుకొనువారి కిది యుప
యోగకరముగ నుండుననియు, తలంప వచ్చును.
స్కూలు ఫైనలు పరీక్షకు నిర్బంధశాఖ, ఆక్షణలు
శాఖ యను రెండుభాగములే యుండవలెగాని, అంత
కన్న నెక్కువ యుండరాదనియు, గృహకృత్యము
లకు సంబంధించిన శాస్త్రమును నాగ్నిపూజారమునకు
పిమ్మట నిర్బంధశాఖక్రింద జేర్చవలయు ననియు,
డైరెక్టరుగారు గోరగ, ప్రభుత్వమువారు రిందుకు
సమ్మతించిరి. అయినను, స్కూలు ఫైనలుబోర్డువారి
యభిప్రాయమును దైకొనినపిమ్మట, ప్రభుత్వమువారు
అంత్యనిర్ణయమును గావించెదరట. ప్రభుత్వమువారు
పాఠశాలల ప్రత్యేక భూజమాన్యమును వదలుకొన
వలయు ననియు, ఇందునిమిత్తము సెకండరీ పాఠ
శాలలను నిర్వహించుటకు స్త్రీలతోగూడిన కమిటీని
నేర్పరుపవలయు ననియు, డైరెక్టరుగారు సూచించగ,
ఇట్టికమిటీల కవసరము గలదా యని, ప్రభుత్వము
వారు శంకించిరి.
బాలికల నిమిత్తము హైస్కూల్లను, మిడిల్
స్కూల్లను అధికముగ నెలకొల్పవలయు ననియు,
ఉపాధ్యాయుల జీతములను పెంచవలయు ననియు,
డైరెక్టరుగారు కోరిరిగాని, ప్రభుత్వమువారు రింత

ఖర్చును భరింపజాల మనుచున్నారు. ఇంతకన్నను
కొలదిఖర్చుతో సరిపోవు సూచనల గావించవలయు
నని వారుకోరిరి. స్త్రీలకు ఉపాధ్యాయశిక్షణ గఱపు
టకు, ఎనిమిది కేంద్రములలో నూతన ప్రారంభ
పాఠశాలలను హిందూస్త్రీలనిమిత్త మేర్పరుపవల
యుననియు, మహమ్మదీయస్త్రీల కొక పాఠశాలను
స్థాపించవలయుననియు, రెండు సంవత్సరముల కొక
పర్యాయము సెకండరీ గ్రేడు ప్రయోనిగు తరగతి
నేర్పరుపవలయు ననియు, డైరెక్టరు కోరగ, ప్రభు
త్వమువారు రిందు కంగీకరించిరి. డ్రాయింగు, సంగీ
తము, గృహకృత్యశాస్త్రము, చేతిపనులు, వ్యా
యామ విద్యలలో ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ గఱ
పుటకు, డైరెక్టరుగారు కొన్ని సూచనల గావించిరి.
పరిశోధననిమిత్త మొక పాఠశాలను చెన్నపురిలో
స్థాపించవలయు ననిగూడ వీరుగోరిరి. ప్రభుత్వమువారు
రివిషయమున వివరమగు సూచనలను తెలుపవలయు
నని కోరుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయపు తరగతుల
లో పూర్తిగ చదువక, కొంతకాలమువరకు చదువ
దలచినస్త్రీలనిమిత్తము మేరీకళాశాలలో అవకాశ
మిప్పించవలయు నని, డైరెక్టరు సూచించగ, ప్రభు
త్వమువారు సూచన నామోదించుచు, ఇట్టి వారి
కెట్టి జీతములను నిధించవలయునో ఇతర ఏర్పాట్లు
లను సూచించవలయునో చెలుపవలయునని, కోరిరి.
కీర్తి మేరీకళాశాలలో ఇంగ్లీషునందును, చరి
త్రయందును ఆనర్స తరగతుల నేర్పరచు విషయ
మున వివరమగు సూచనల చెలుపవలయు నని,
ప్రభుత్వమువారు డైరెక్టరుగారిని కోరియుండిరి. పడ
మటితీరమున స్త్రీలకు సెకండు గ్రేడు కళాశాలను
స్థాపించుటకు వలయు ఏర్పాట్లను డైరెక్టరుగారు
సూచించవలయు నని, ప్రభుత్వమువారు గోరిరి.
డైరెక్టరుగారు చేసిన మ రి యొ క సూ చ న
ఆంధ్ర దేశ ము న కు సంబంధించి యున్నది.
ప్రత్యేక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మున్నను, ఆంధ్ర
స్త్రీలకు ప్రత్యేకకళాశాల లేకున్నది. 1926-27 సం
వత్సరపు లెక్కలప్రకారము నలువదిమంది ఆంధ్ర
స్త్రీలు చెన్నపురిలోని వివిధకళాశాలలలో విద్య బడ
యచున్నారు. పిమ్మట వీరిసంఖ్య వృద్ధిజెందియుండ
వచ్చును. దీనినిబట్టి కళాశాలావిద్యను నేర్చుకొనుట
కు కుతూహలముగలవారు ఆంధ్రదేశమున వలుపు
యండవచ్చుననియు, ఆంధ్రదేశమున ప్రత్యేకకళాశా
లను స్థాపించుట యవసర మనియు, చెన్నపురికి
వచ్చి విద్య నేర్చుట స్త్రీలకు భారముగ నుండు
నని యు, ఆంధ్ర దేశ వి శ్వ వి ద్యాల
యా ప రణ ము న ప్రభుత్వమువారు ఘనగ్రేడు
కళాశాల నేర్పరచుట యవసరమనియు, డైరెక్టరు
గారు సూచించిరి. ఇంతియగాక, ఆంధ్రదేశమునందు
స్త్రీలకు యల్. టి. క్లాసును ఏర్పరుప వసరము
గలదని కూడ డైరెక్టరుగారు యుద్దేశ్యము. ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయమువారి నిర్ణయమునకే ఈ విష
యమును వదలిపెట్టుట మేలని, ప్రభుత్వమువారు
తేల్చివైచిరి.
ఇన్స్పెక్టింగు సిబ్బందిని పెంచవలయు నని,
డైరెక్టరుగారు గోరిరిగాని, ప్రభుత్వమువారు ఇరు
వురు ఇన్స్పెక్టింగులను అధికముగ నియమించు
సూచనను ఆలోచించెద మనియు, ఇతరసిబ్బందిని
పెంచువిషయము నిపు డాలోచింప బనిలేదనియు,
సూచించిరి. డైరెక్టరుగారి మిగిలిన సూచన

గూర్చి ప్రభుత్వమువారు మరెయ్యక యుత్తరువును ప్రచురించెదరట. స్త్రీల కయినను దేశభాషలలో విద్యగలవారు ఏర్పాటు గనుపించదు. ఈ సంస్కరణము గావించుకొండ, స్త్రీవిద్యా పునర్నిర్మాణమున కెటుల బూనెదరో తెలియదు. స్త్రీవిద్యవిషయమై ప్రజల ఉపేక్ష ప్రతిబంధకముగ నుండెడి దనియు, ఇప్పుడది తొలగుటచే, విద్యాభివృద్ధి కాటంకము లేదనియు, డైరెక్టరుగారు భావించుచున్నారు. స్త్రీ విద్యావిషయమున, హిందూబాలికలు తదితరసంఘముల బాలికలకన్న వెనుకబడియున్నటుల దెలియుచున్నది. అందుచే, హిందూబాలికల విద్యవిషయమున ప్రత్యేకకృషి జరుగుట యవసరమగుచున్నది. బాలరకును బాలికలకును కలిపియే ప్రారంభ విద్యను గలపుట లాభకర మనియు, ఇట్టి కలగలుపు పాఠశాలలకు స్త్రీ యుపాధ్యాయులునే ఏర్పరచుట లాభకర మనియు, డైరెక్టరుగారి తలంపు. అప్పుడయినను, బాలికలకు ప్రత్యేకవిద్య నేర్పుట యవసరమని దోచును.

ఇంగ్లండు మున్నగు పాశ్చాత్య దేశములలో ఉపాధ్యాయులనే బాలురు బాలికలు గలసిన ప్రారంభ పాఠశాలలలో విద్య గలపుచున్నారు. హిందూదేశమునందు గూడ నిట్టి మార్పును ప్రవేశపెట్ట వీలగు నని, డైరెక్టరుగారి తలంపు. కాని, తగినంతమంది ఉపాధ్యాయులు లిప్యధ్వజాలభింతురాయననది సందేహము. డైరెక్టరుగారి సూచనలు గాని, ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువుగాని, సత్వర స్త్రీవిద్యావ్యాప్తికి తోడ్పడగలవని తోచదు. విద్యా విధానమునందయినను, మార్పు జరుగునను నాశ గలుగకున్నది.

మాక్డనాల్డు ప్రభుత్వము: ఇండియా

మాక్డనాల్డుగారు ప్రభుత్వము నేర్పరచవలయునని, రాజుగారు తమ యభీప్రాయమును దెలిపియుండిరి. మాంచెస్టరు గార్డియను విలేఖకుడు తెలిపిన వృత్తాంతము ప్రకారము, భామసుగారు గాని, ప్రొఫెసరు లీసు స్మిత్తుగారు గాని, ఇండియామంత్రిగ నుండునని తెలియుచున్నది. స్మిత్తుగారు ఆర్థికశాస్త్ర ప్రవీణులు. వీరిదివరకు కాంగ్రెసుసభకు గూడ హాజరై యుండిరి. వీరు మొదట లిబరలుజనుల నుండి పిమ్మట, లేబరుజనుల జేరియుండిరి. వీరికి హిందూదేశ స్వేచ్ఛ పట్ల విశాలాభిప్రాయములు గలవని తోచదు. భామసుగారు ఇండియామంత్రిగ నుండునెడల, కన్సర్వేటివు వంతులకును వీరికిని ఎంచుదగిన భేదముండదు. భామసుగారు బ్రిటిషు రైల్వే శాస్త్రజ్ఞుల సంఘాధ్యక్షులు. వీరిపట్ల రైల్వే కార్మికులకే తగిన పట్మకము లేదు. వీరు లేబరుజనులందు అత్యంత విమోచనవాదులు. ఇట్టివారు హిందూదేశస్వాతంత్ర్యము విషయమున ఎట్టి వైఖరిని గనుబుటచెదరో యూహించుట సులభసాధ్యము. వెనుకటి లేబరు ప్రభుత్వము నందు, భామసుగారు కాలనీలమంత్రిగ నుండిరి. వీరికి పుదు, కాలనీలలోని భారతీయుల దురవస్థను తొలగించుట కంతగ తోడ్పడరయిరి. వీరు వైమనుసంస్కరణములకన్న ముందుకు బోయెదరని తలచుట వ్యర్థము. జూను 25 వ తేదీన క్రొత్త పార్లమెంటు సభను ప్రారంభించునపుడు, రాజుగారి ప్రసంగమును లేబరు ప్రభుత్వమువారు తయారుజేసెదరు. ఇది కడు మితము గనుండునని యూహించబడుచున్నది.

చున్నది. నిరుద్యోగనివారణముగూర్చియు, ఆయుధ విసర్జనము గూర్చియు మాత్రమే ఇది వివరించునట. హిందూదేశ సమస్య గూర్చి ఎట్టియభిప్రాయము నయినను దెలుపు నని తోచదు. లండను టైముస్ పత్రిక, ఎన్నికల గడవిడలో హిందూదేశముపైననే తనదృష్టిని నిగుడించుచున్నది. ఎన్నికలు ముగియగనే, ఏకమువారధి కారమునకు వచ్చినను, హిందూదేశమునకు గలుగబోవు ఎక్కువలాభ ముండదని, ఈపత్రిక చాటెను. వివిధపక్షములమధ్య గల భేదములు ఆంతరంగిక సమస్యలకు మాత్రమే సంబంధించిన వనియు, సామ్రాజ్యసమస్యల గూర్చి వారిలో వారి కెట్టి భేదములు లేవనియు, హిందూదేశము విషయమై ఎల్లరేఖావము జూపుచున్నారనియు, ఈపత్రిక భారతీయులకు సలహానిచ్చి భ్రాంతిదోలించినది. ఇంతటితో నాగక, టైముస్ పత్రిక లేబరుజనులకుగూడ హిందూదేశము విషయమై ఎచ్చరిక గావించుచున్నది. ఒకటి రెండు సంవత్సరములవరకు ఇండియా ఆఫీసే ఎక్కువ ప్రాధాన్యము పొందుననియు, హైందవసమస్య అన్నిటికన్నను ఎక్కువ ముఖ్యమగుననియు, ఈ పత్రిక మాక్డనాల్డుగారికి తెలియజెప్పుచున్నది. లేబరుజనులవారి కీ సమయమున గొప్పయవకాశ మున్నను, ఏమాత్రము పొరబడినను గొప్ప ఉపద్రవముగూడ వాటిల్లు ననియు, అందుచే ఇండియా కార్యాలయము జాగ్రూతతో మెలగవలయు ననియు, ఇండియామంత్రి సిద్ధాంతవాదిగ గాక, అజ్ఞాని గ ను గాక, పూర్వాపర సందర్భములను గ్రహించగల వినేకగుండవలయునని, టైముస్ పత్రిక గోరుచున్నది. దీని యర్థ మేమి? హిందూదేశమునకు తొందరపడి స్వరీపాలనము నీయవలదనియేగద. టైముస్ పత్రిక వర్ణనకు సరిపోవువారు, భామసుగారయినను, ఆలివి యరు ప్రభువుగారయినను, గావచ్చును. ప్రస్తుత స్థితిలో లేబరుజనులవారు హిందూదేశ విషయమున నెట్టి యుపద్రవమును తెచ్చిపెట్టెదరనుభీతిని, టైముస్ పత్రిక విడనాడవచ్చును. కన్సర్వేటివులు సూచించిన, బ్రిటీ సిద్ధాంతమునే లేబరుమంత్రిగూడ ప్రతిపాదించు ననుటకు సందియము లేదు. భారతీయులు మాత్రము కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన కార్యక్రమమును విడనాడక, దానిని శ్రద్ధతో నిర్వహించి, స్వతంత్రపై నాధారపడి స్వరాజ్యము బడయుట మేలని, తెలుప నక్కరలేదు.

దేవాదాసీచట్టము శాసన మగుట

దేవాదాసీ చట్టమును, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమును, గవర్నరుజనరలుగారి యంగీకారము బడసినవి. దేవాదాసీ చట్టము, హిందూమత ధర్మాదాయ చట్టమునకు సవరణగ ప్రతిపాదించబడెను. శాసనసభ్యుల పలువుర యామోదము నిది పడసెను. వేశ్యాస్త్రీలు దేవాలయములలో కొలువు జేయవలసిన విధి లేకుండ, స్వతంత్ర జీవనము గడపుటకు, నూతన చట్ట మవకాశమిచ్చుచున్నది. ఈ నాము భూములపై క్లిట్టరెంటును విధించి, వానిని ప్రభుత్వమువారు నీటి భూములుగ మార్చెదరు. వ్యభిచారవృత్తి ఈ సంఘమునుండి తొలగునను సద్భావముతో, ఈ చట్టమునకు శాసనసభవారు సమ్మతి జూపిరి. డాక్టరు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారు వేశ్యాస్త్రీలను ధ

రించు నిమిత్తమే, యిట్టిచట్టమును ప్రవేశపెట్టి నెగ్గించిరి. ఇకమీద వేశ్యావృత్తి ననలంబించుచున్నవారు దానిని విడనాడి మర్యాదగ జీవించుచు, శారవస్థానము బడయుట యవసరము. చట్టము శాసనమయినదిగాదాయని, కళావంతుల సంఘమువారు సంస్కార ప్రయత్నముల నేమాత్రము నడలించినను, హానిపలుగును. కళావంతుల స్త్రీలలో పలువురు వివాహమాడ నిశ్చయించినటులను, వివాహముల జేసికొను చున్నటులను, వార్తలు జేరుచున్నవి. గాంధీమహాత్మునిగూడ కళావంతుల సంఘమువారిటులనే నివేదించియుండిరి. వారందుకు సంతృప్తి జూపిరి. ఇంతకుపూర్వము నిర్బంధనృత్యము మూలమున, తాము పెండ్లి యాడుటకు వీలుగలుగుట లేదనియు, నౌకరీ యీనాములు తమ కోర్కెలకు ప్రతిబంధకముగ నున్నవనియు, కళావంతుల సంఘము వారు తెలుపుచుండిరి. ఇప్పుడట్టి ప్రతిబంధకము తొలగుటచే, వ్యభిచారవృత్తిచే జీవించు ప్రత్యేకసంఘ మొకటి నెలించియుండదనియు, హిందూసంఘము నావరించిన కళంకము దొలగి, పవిత్రజీవితము సర్వత్ర వ్యాపించుననియు నమ్మెదము. వీరేశలింగము పంతులుగారి నిరంతర ప్రబోధమును, సంస్కర్తల కృషియు, కళావంతుల సంఘములో గలిగిన ఆంతరంగిక ప్రబోధమును, మహాత్ముని సంబోధనయు, మదరాసు శాసనసభవారి తోడ్పాటును గలసి, యిట్టి యనుకూలఫలమునకు కారణమయ్యెను. కళావంతుల సంఘమువారికి చేకూరిన లాభమును, వారు నద్వనియోగపరచి, హిందూసంఘమునందు శౌరవస్థానము బడయునటుల, శుద్ధుడును, అపావద్ధుడునగు పరాత్పరు డనుగ్రహించు గాక!

డబ్బీ గుట్టపుపంచెములు

విదేశవార్తల ప్రకారము డబ్బీ గుట్టపు పంచెములలో ట్రిగో మొదటి పంచెమును, వాట్సరుగే రెండవ పంచెమును, బ్రియన్ జీ మూడవ పంచెమును గలిచెను. ఈ పంచెముల అడావిడి ఎన్నికల గండ్రగోళమును గూడ మించిపోయినటుల, తెలియుచున్నది. జనులలో సభికసంఖ్యాకుల దృష్టి వీనిపై దిరిగి యున్నది. రైల్వే రోడ్లు పంచెములకు బోవు లక్షలకొలది ప్రజలచే నిండి యున్నవి. వీరిలో కొలదిమందికి గూడ గుట్టపు పంచెములపై కుతూహల మున్నటుల గనుపించదు. జూదముపైననే వీరి దృష్టి నిలిచియున్నది. ఇట్టి జూదమును, బ్రిటీషు ముఖ్యులు ప్రోత్సహించుచుండుటచే, హిందూదేశమునందుగూడ ఇట్టి పంచెములపై మక్కువ ప్రభల మగుచున్నది. ఏకొలదిమందికో ఇవి స్వయముగా లాభించినను, పలువురు ధననష్టము గాంచుట సహజము. ఇట్టి పంచెములను ఇంగ్లండులో ప్రోత్సహించుట మానుకొనిన గాని, హిందూదేశమున నవి తొలగిపోవు. కాని, ఇంగ్లండులో, వీనిపట్ల నానాటికి ప్రోత్సహ మధికమగుచున్నది గాని, తగ్గుటలేదు. అక్కడను, ఇక్కడనుగూడ పాలకుల ప్రోత్సహ మతిశయము జూపుట శోచనీయము.

వైమనుసంస్కరణములు: సర్ జాన్ కెరుగారు

లండనులో ముచ్చటించుచు, వైమనుకమిషను సూచన తెలులుండునో తమకు తెలియ వనియు,

ప్రాయశః శాసనసభల కేక్కుడు అధికారము లభించు ననియు, వాని పరిమాణము పెరుగుననియు, సభ తేక్కుడు దీర్ఘ కాలము నడుచుననియు, అవి ఎక్కుడు నిద్రమత్తుగను, కళారహితముగను నుండుననియు సర్ జాన్ కెరుగా రూపించిరి. నిజమేమన, శాసన సభలకు నిజాధికారము లభించునని, కెరుగారు భయపడ నక్కరలేదు. మరికొంతమంది సభ్యులు వీనిలో తేరగలిగినను, వీనికి ప్రభుత్వమెక్కుడుగ బాధ్యత వహించునను నాశ గనుపించదు. కెరు బోలు సివిలు సర్విసు ఉద్యోగులు ప్రస్తుతస్థితియే కొనసాగవలె నని యభిలషించుచున్నారు. వీరికోర్కెకు భిన్నముగ జరుగు నని భావింప నవసరములేదు.

విదేశవార్తలు

కార్తిక మంత్రివర్గము

మైముస్పత్రిక వ్యాఖ్య

లండన్, జూన్ 5:—క్రొత్తపార్లమెంటు సమావేశ మగువపుడు కోశాధికారి స్పీకరుగారి రెండవ ఆర్థికవ్యవస్థతో పనిని ప్రారంభించవలెనా లేదా యమవిషయమును ఆలోచించవలసియున్నది. ఈవ్యవస్థ తగాదాంతములతో గూడుకొన్నదట.

కార్తిక మంత్రివర్గ సూచనలను మైముస్పత్రిక ఇట్లు ఎప్పరించుచున్నది:—మగ్డోనాల్డుగారు మునుపటివలెనే ప్రధానామాత్యుపదవిని, విదేశాంగ మంత్రిపదవిని వహింపకుందురగాక, రాబోవు ఒకటిరెండు సంవత్సరములు ఇండియా కార్యాలయపుపని చాల ముఖ్యమైనదిగ యుండును. పూర్వము వలె యుండదు.

డొమియనుకార్యాలయమును మగ్డోనాల్డుగారు ఇంకా కరివరము చేయనిచో పాడుగనుండును.

ఇండియా కార్యాలయమున కార్తిక ప్రభుత్వమువారి కెంతయో మంచి యవకాశమున్నది. దానితో ప్రమాదముగూడ తేరియుండును.

ఇండియామంత్రిగ నియమింపబడు న్యక్తి ధైర్యశాలిగ నుండవలెను, నిదానముగల్గినవాడుగ నుండవలెను, నిష్కాపట్యముగలవానిని నియమింపవలెను. సిద్ధాంతములకై ప్రాకులాడువాడుగ నుండరాదు, అవివేకిని నియమించరాదు.

ఇండియా మంత్రి

జే. హెచ్. థామస్ లేక పండిత లీస్ స్మిత్ గా?

(బీముసర్విసు)

లండన్, జూన్ 5:—ఇండియామంత్రిగ జే. హెచ్. థామస్ గారో, ప్రాథమిక లీస్ స్మిత్ గారో నియమింపబడుదురని మాంచెట్టరు గార్డియనుపత్రికా రాజకీయవిలేఖరి చెలుపుచున్నాడు.

రాజుగారి యువన్యాసము

ఆయుధవిస్త్రసము-పని నివారి సమస్య

(వైల్డెస్)

దుగ్గి, జూన్ 5:—సార్వభౌముని యువన్యాసమును కార్తిక ప్రభుత్వమువలె రే తయారుజేసి అందు ఆయుధవిస్త్రసమునుగూర్చి తమ ఆతురతనుజూపి పనిలేనివారి సమస్యనుగూర్చి పదుపాయలను జేయుచున్నందును నూచించెదరు.

రాజుగారు రాత్రి బాగా శేగడిసిరి. పగటిపూట ప్రక్కగూడ గూర్చుండగల్గిరి.

మగ్డోనాల్డుగారు రాజుగారితో మాట్లాడిరి

(వైల్డెస్)

దుగ్గి, జూన్ 6:—నేటియందయమున పడకగదియందే రాజుగారు మగ్డోనాల్డుగారితో మాట్లాడిరి. ప్రధానామాత్యుపదవిని మగ్డోనాల్డుగారు రంజీకరించిరి. ఫస్టు లార్డు ఆఫ్ ది బ్రెజిస్ పదవినిగూడ స్వీకరించుటకు సమ్మతించిరి.

ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేయ సమకట్టిరి. కొందరి మంత్రులపేర్లను రాజుగారికి తెలియజేసిరి. కొన్నిరోజులవరకు ముద్రాధికారమును కార్తికమంత్రివర్గమున కిచ్చుట పడదనుచున్నారు. వారములొపుగగాని మంత్రివర్గమువారి పేర్లను మగ్డోనాల్డుగారు పూర్తిచేయలేదు. చిన్న మంత్రుల పేర్లు వచ్చేవారమువరకు తయారుగావు. వీటి నన్నిటిని పూర్తి జేసినపిమ్మట మగ్డోనాల్డుగారు పార్లమెంటు మరల సమావేశమగుటకు ముందు కొద్దిరోజులు నెలపుదీసికొని విశ్రాంతిబొందెదరు. లాసీయస్ కేగెదరు.

డర్బీ గుట్టపుపందెములు

(వైల్డెస్)

దుగ్గి, జూన్ 5:—డర్బీ గుట్టపుపందెములు ఎప్పుడు లో జరిగెను. బార్నెట్సుగారి గుట్టము "ట్రీగో" కల్పెను. ఫులావింగ్స్ ప్రభుని గుట్టము నాల్దరు గే అనునది రెండవస్థానము నాక్రమించెను. బార్నెట్సుగారు విరిపుదేశమున వర్తకుడు.

క్రొత్త ప్రభుత్వము

అపుడే కార్యాలయము గడంగుచున్నది

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 6:—తేజస్వి తమ విధానములను చేయవలసిన పనులను నూతన మంత్రివర్గమువారు సిద్ధము జేసికొనుచున్నారు. 25 వ తేదీని పార్లమెంటు సమావేశమగును. వీటి జరిగేయిగారినే మరల అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనెదరు. రాబోవు వారమున సభ్యులు ప్రభు భక్తి ప్రమాణమును గైకొనెదరు. పార్లమెంటు రాజుగారి యువన్యాసముతో ప్రారంభమగును. కాని క్రొత్తశాసనములను తయారు చేయవలసియుండుటచే ముఖ్యమంత్రి శాసనములను ఇప్పుడు ఎత్తుకొనెదరు. వేసవికి పార్లమెంటు నాపుజేయువరకు తలచెట్టు. ఇది జూలై మధ్య భాగమున జరుగును. మరల సభ ఆక్టోబరులో గూడును. క్రొత్త ఏర్పాటులను చాలవరకు పరిపాలనాధికార రూపరేఖ అమలు జరిపెదరు.

రషియాలో మరల రాజకీయ సంబంధములను ప్రారంభించెదరు. ఆయుధవిస్త్రస ఒడంబడికను పూర్తి జేసెదరు. ఈ రెండింటిని పరిపాలనాధికారము ద్వారా నిర్వహించెదరు. శాసనము లక్కరలేదు ఆర్థిక విషయమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు సామ్రాజ్య రక్షణ సంఘమువంటి సంఘము నొకదానిని మగ్డోనాల్డుగారు నెలకొల్పెదరు. భారతదేశ వికాసత్వమునకు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు భారత సమన్వయనిట్టియందును మంచి పలుకుబడి యుండవలెనని బ్లాకు గారు గమనించుచున్నారు. అవసరమగు కొన్ని సమయములందు ఎదుర్కొనుటకు డబ్బు గూడ యుండవలెననిరి.

ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయము తరపున ఇద్దరు కన్వెన్షన్లు గలిచిరి.

జర్మను నవ్వపరిహారనిపుణుల నివేదిక ఈ వారములో పుగ సంతకమునకు సిగ్గుగను.

ఆలివియరు ప్రభువు ఉత్త సిద్ధాంతవాదియే యని ఇంకను అంధరులు అనుకొనుచున్నారు.

భారతీయుల సౌఖ్యము సిరిసంపద కలకత్తా వర్తకుల ధైర్యసాహసములమీద యాధారపడి యున్నదని బ్లాకు గారు రనిరి.

సర్ జేసెట్ బ్లాకు గారు కన్యానిష్ఠులు, సహాయ నిరాకరణ వాదుల బెడంపులను తప్పిడికరింప లేదట.

మగ్డోనాల్డు మంత్రివర్గము వేర్లు

శుక్రవారము ప్రకటించబడును

(బీముసర్విసు)

లండన్, జూన్ 5:—శుక్రవారమునాడు మగ్డోనాల్డు మంత్రివర్గము పేర్లు ప్రకటించబడవచ్చు ననుచున్నారు. కర్నలు నెజ్జిఫీడ్ గారికి మంత్రివర్గములో ప్రవేశముండుట కష్టమే యనుచున్నారు.

గోదావరి పశ్చిమ డెల్టా దాహ్య పంట

ప్రత్యేకోద్యోగియుని నివేదిక ప్రకటించబడుట

ఇంకా సభలు అవసరము లేదు

సర్పాపురమునుండి త్రియ్యత బి. కృష్ణమూర్తిగారు మాక్రీంది తంతివార్త నిచ్చుచున్నారు:—

గోదావరి పశ్చిమ డెల్టాలోని దాహ్యపంట భూవైశాల్య పరిమితిని నిర్ణయించుటకు నియోగింపబడిన ప్రత్యేకోద్యోగియుని నివేదిక కుక్కగ్రబుద్ధిని, తాకికజ్ఞానమున, పంటపయిరుల విషయకున సాంకేతిక పరిజ్ఞానమును ప్రకటించుచున్నది. ఇంజనీరింగు ఇర్రేగేషను విషయమునగూడ మంచి పరిజ్ఞానమును నివేదిక ప్రయోగించుచున్నది. ప్రత్యేక రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుయొక్కయు, ప్రత్యేక ఎక్స్ ప్లొయిటేషన్ ఇంజనీరుయొక్కయు వ్యవహారిక పరిజ్ఞానము నీ నివేదిక వెల్లడిచేయుచున్నది. వివిధ తాలూకాలలోని ప్రజల సలహామీదనే యీనూననలు చేయబడినవి. గోదావరి పశ్చిమ డెల్టాలో జరిగినసభల యభిప్రాయముగూడ యందులిమయమై పుచ్చుకొనబడెను. మొదటి పంట, రెండవపంట సమయమున యీ నివేదికలోని ప్రాశస్త్యము ప్రకటించబడినది. రహితులకు గలిగిన తృప్తి యీ నివేదిక యొక్క ప్రాశస్త్యమును వెల్లడిచేయగలదు. రహితులు దేనికి వ్యతిరేకముగా గోలచెట్టులలేను. ప్రజల యభిప్రాయములను బాగుగ నాలోచించినమీదటనే నివేదిక రచియింపబడినదిగ నుక యిప్పుడు అభ్యంతరములు చెప్పవలసినదని యడుగుట అనవసరము. సంప్రప్తులకు రహితుల కశాంతిగలుగుటయు, ఆందోళనపరుల ప్రచారమునకు కారణమగుటయు తప్ప దీనివలనలా భేమియు నుండదు. స్వరాజ్య మొదలగు పత్రికలలోని విషయమై న్యాయములను వ్రాయువారు అభ్యంతరము చెప్పటకు సమాజేతమైన అనేక సభలలోను, తాడేపల్లి గూడములో జరిగిన మహాభిలాషు పాల్గొనినవారే వీరందరు అభ్యంతరములేమీయు చెప్పలేక పోయిరి. ప్రజోపయోగములగు నూచనలనేమియు వారు చేయలేకపోయిరి. దాహ్యపంట వైశాల్యము నిర్ణయించుటకు ఏర్పడిన ప్రత్యేక పార్టీనిగరించియు, ప్రత్యేక ఆఫీసరుల వారు చేసిన సహాయమునుగరించియు, అందరకు తెలిసియున్న సుచెట్టిపేటలో జరిగిన సభలో ప్రభుత్వమువారుగాని, రహితులుగాని అభ్యంతరము లేమీయు చెప్పి యుండలేదు. ఈ పై కారణములవలన యింక సభలు, సమావేశములు అవసరములేదని తలచుచున్నాను.

కేంద్రవైద్యపరిశోధనసంస్థ

బొంబాయి, జూన్ 5:—ప్రభుత్వమువారు డెరాడూనులో కేంద్రవైద్య పరిశోధనసంస్థను యేర్పరుచుటకు గూర్చి కార్యోన్ముఖులగుటకు ముందుగా వైద్యవృత్తి ననుసరించువారిలో కొద్దిమందిని ఉపసంఘముగా నేర్పరచి వారి యభిప్రాయములను పాటించవలెనని బొంబాయివైద్యసమితివారు యిటీసల ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. ఈ పరిశోధన సంస్థ నెట్లు నేర్పరచిన చాలయుపయుక్తముగా నుండునో వైద్యపరిశోధనలను జరుపుట కెట్లుమంచి వసతులుండునో ననునే దీనిని నెలకొల్పవలెనని యీసమితివారు కోరిరి. "బొంబాయి వైద్యసమితివా" చెట్టి స్వాగతపరల్లముతోను యీనూననల చేయలేదుగాన. ప్రభుత్వము వారివిషయమున భారతదేశమందంతటను గలవైద్యుల యభిప్రాయములను బాగుగా తెలుసుకొనవలెను. చాలాముఖ్యమగు నీవిషయమున ప్రభుత్వమువారు వైద్యుల యభిప్రాయములనుగాని ప్రజల అభిప్రాయములనుగాని సరిగా తెలుసుకొని యుండలేదని మేముతలచుచున్నాము" అని బొంబాయివైద్యుల సత్రికగూడ వ్రాసినది.

(ఫీ. వై.)

మద్రాసు పార్లమెంటరీకమిటి

నివేదిక సారాంశము

ఎరువుపై రైలుఛార్జీలు-రైల్వేరేట్సు కమిటీవారికి దరఖాస్తు

ఉదకమండలము తంత్రివార్త

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 5:-మద్రాసు పార్లమెంటరీ కమిటీవారు తమనివేదికను రెండుభాగములుగా ప్రకటించిరి. భారతదేశమునందలి రాజకీయ పరిస్థితులు మొదటి భాగమున వివరింపబడినవి. రెండవ భాగమున సంఘమువారు తమ నూతనలు తెలిపియున్నారు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ నిర్మాణము, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్మాణము, ఇండియామంత్రి సభనిర్మాణముగూరించి ప్రత్యేకముగ నూపవల నొసగియున్నారు. వీరిరుల అర్హతలను నిర్ణయించు విషయమై వీరు రెండుమార్గములను నూచించియున్నారు. ఈ సమస్యను సంపూర్ణముగ కాననసభవారికి వదలివేయవలయును. ప్రస్తుతము వీరిరులను అర్హతలను పగము తగ్గింపవలయునని కూడ వీరు నూచించుచున్నారు. ఒక్కొక్క నియోజకవర్గము వారు ఒక్కొక్కసభ్యుని ఎన్నుకొనునట్లు నియోజకవర్గములను ఏర్పరచవలయునని వీరు కోరుచున్నారు.

ఆర్థికపుటిబ్బందుల ననుసరించి వీరు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజననూత్రమును అంగీకరించుటలేదు. రాష్ట్రముల యందు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ ముండవలయుననియు లా ఆర్డరులనుకూడ మంత్రిలపర మొనర్చవలయుననియు వీరు కోరుచున్నారు.

కేంద్రప్రభుత్వమున అన్ని సివిలుడిపార్ట్ మెంటులందును బాధ్యతను నెలకొల్పవలయునని వీరు నూచించుచున్నారు. సంస్థానాధీశుల వ్యవహారములు, విదేశాంగవ్యవహారముల విషయమై గవర్నరుజనరలుగారికి అధికారముండవలయును. కేంద్రప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ కాననసభకు బాధ్యతవహించినపిమ్మటగాని సంస్థానాధీశుల వ్యవహారములను, విదేశాంగ వ్యవహారములను ప్రజాబల మొనర్చుటకు వీలుండదు. అప్పుడు సంస్థానములందు గూడ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుట కవకాశముండును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునుభవించు వివిధరాష్ట్రముల సముదాయముగ భారతదేశ ముండును.

ప్రభుత్వనిర్మాణ మేవిధముగనున్న సామాన్యప్రజలను అభివృద్ధికి తెచ్చుట ప్రభుత్వమువారి ప్రథమధర్మముగ పరిగణింపవలెను. అధికారముగ అభివృద్ధి లేనప్పుడు రాజకీయహక్కులు నిర్వహించుకొనుట అన్ని రాష్ట్రములనుండి అన్ని తరగతుల నుండి సైనికులను తీసికొనవలయును. సాండుబార్న్లు కళాశాలలనుండి కళాశాల దేశమునం దంతటను స్థాపింపవలెను. రాష్ట్రీయ కాఖులందు పనిజేయు ఉద్యోగులు రాష్ట్రీయోద్యోగులుగ పరిగణింపబడవలెను. కాని ఇండియా సివిలు టాలీసుసర్వీసులు అల్ ఇండియా సర్వీసులుగ నుండవలెను. రాష్ట్రములకు ఎక్కువస్వాతంత్ర్య మివ్వబడిన పన్నులు కేంద్రప్రభుత్వమునకు గొన్ని ప్రత్యేకాధికారములుండవలెను. కావున ప్రస్తుతము గవర్నరు జనరలుకున్న అధికారములు తగ్గ గూడదు. ఇండియామంత్రి సభ అనవసర మని వీరు నూచించుచున్నారు.

ఎరువుపై రైలుఛార్జీలు

మద్రాసు కోయంబుత్తూరు కల్లికోట టెల్లిచేరి వర్తకసంఘములవారు ఎరువుపై రైల్వేఛార్జీలను తగ్గించవలయునని కోరుచు రైల్వేరేట్సు కమిటీవారికి దరఖాస్తు పంపుకొనియున్నారు. ఎరువై ఇతర రైల్వేకంపెనీలు విధించు ఛార్జీలకన్న దక్షిణఇండియా మదరాసు సదరును మహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీవారు ఎక్కువ ఛార్జీలను విధించుచున్నారు. అందుచే ఎరువులు తయారుచేయు కంపెనీలను వ్యవసాయదారులకు నష్టము కలుగుచున్నది. కంపెనీలవారు కొన్ని కొన్ని ప్రేమనులను తక్కువఛార్జీ విధించుచున్నారు. ఈవిధమునల్ల ఏవోకొన్ని కంపెనీలకు ప్రత్యేకలాభము ఇతరకంపెనీలకు నష్టము కలుగుచున్నది. ఎరువు తయారుచేయుటకు కావలసిన సామానులను యంత్రకాలను తెప్పించుకొనునప్పుడు కొంత ఛార్జీ చెల్లించవలసి యున్నది. ఎరువు తయారుచేయుట దానిని వ్యవసాయదారులకు పంపునప్పుడు మరల ఛార్జీలను చెల్లించవలసియున్నది. ఇతర రైల్వేకంపెనీలవారు, ఎరువుకు తక్కువ ఛార్జీలను వసూలుచేయుచున్నా

రు. ఎరువుపయ రైల్వేఛార్జీలను తగ్గించిన వ్యవసాయదారులకు గొప్ప లాభము కలుగును. స్టీముఛార్జీలు యుద్ధానంతరము తగ్గింపబడినవి. కాని రైలుఛార్జీలు యుద్ధానంతరము రెండింతలు పెరిగినవి. కావున ఎరువుపై నామకముగ ఛార్జీ విధించి వ్యవసాయదారులకు లాభము కలుగజేయవలయునని చర్చక సంఘములవారు కోరుచున్నారు.

ప్రేటు బాండ్స్

సార్వభౌమని జన్మదినోత్సవము సందర్భమున మొన్న రాత్రి ప్రభుత్వభవనమున గొప్ప విందుజరిగెను. మహారాజులు జమీందారులు, సివిలు మిలిటరీ ఉద్యోగులు పలువురు ప్రముఖులు వచ్చియుండిరి. రాజా సర్ అన్నామలైశెట్టిగారికి రాజా దిరుదచ్చిమ లివ్వబడినది. జన్మదినవిరుదములు ప్రకటించబడినవి. గవర్నరుగారికి జి. సి. పి. యస్. ఐ. దిరుద మివ్వబడినందులకు పలువురు వారిని అభినందించిరి. (తంత్రివార్త)

కలకత్తా డర్బీ స్వీప్

లాటరీ టిక్కెట్లు పొందిన అదృష్టమంతులు బొంబాయి, జూన్ 4:-కలకత్తా డర్బీ స్వీప్ నందు వార్డు నెంబరు టిక్కెట్లు రాజపుతానయందలి ఒక సైనికోద్యోగికి వచ్చినదని ఈవినింగున్నాన పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఇతను థామస్ కల్ అండు సన్న కంపెనీవారి వద్దనుండి ఈ టిక్కెట్లు కొనిరి. టిక్కెట్లునందలి అర్థ భాగమున 5000 పౌనులకు కొనబ కలకత్తా సిండికేటువారు నూతన గావించి యున్నారు.

డర్బీ పంచెములు

బొంబాయి, జూన్ 5:-డర్బీ పంచెముల ఫలితములను తూర్పు బెల్గ్రాఫ్ కంపెనీవారు వైరులెన్ ద్వారా పంపిరి. ఈజిప్టు, దక్షిణాఫ్రికా, ఇండియా, స్ట్రీయిట్సు సెటిల్మెంట్సుకు 5 నెకండులలోను, ఆస్ట్రేలియాకు 20 నెకండులలోను న్యూ లాండు వై నాంబు 20 నెకండులలోను, దక్షిణ అమెరికాకు 8 నెకండులలోను, కలకత్తాకు 14 నెకండులలోను ఈ వార్త పంపబడినది. (ఆ. పేన్)

సర్ మర్జోరిబ్యాంక్సు

ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎదుట రాజభక్తి ప్రమాణముపుచ్చుకొనెదరు (స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూన్ 5:-సర్ మర్జోరిబ్యాంకు గారు ఈనెల 29 న తేదీ గవర్నరుఛార్జీ పుచ్చుకొనెదరు. ఆర్డ్రుకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్. సి. వి. కుసారస్వామిశాస్త్రి గారియెదుట వీరు రాజభక్తి ప్రమాణము పుచ్చుకొనెదరని తెలియుచున్నది. (తంత్రివార్త)

ఆంధ్రపత్రిక

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము క్రాన్ పైజు, పుటలు ౪౫౦ మేలయిన కాగితము ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు. అమూల్యమైన ఈగ్రంథమునకు వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు. శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారు తెనిగించినది వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రగ్రంథమాల, నెం. 7, లంబుశెట్టిగారి మద్రాసు, కార్యమి

మహాత్మునికి సనానపత్రము

తిరుపతిలో శతగోపాలాచారిగారు సమర్పించుట గత నెల 15 తేదీని మహాత్ము గాంధీగారు తిరుపతికి వోయివుండవట సుప్రసిద్ధజ్యోతిషులగు వి. కె. శతగోపాలాచారిగారికిండి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి.

పూజ్యులగు మహాత్ములవారికి, మిమ్ములను యీశుడే త్రవ్వనకు మిక్కిలి యానందముతో నాహ్వానించుచున్నాను. ఈసనమున మిమ్ములను స్వయముగా చూడజాలనందులకు మిక్కిలిచింతించుచున్నాను. మిమ్ములను చెరసాలకంపెనీపుడు కంటసిరుచెట్టినవారిలో నే నొకడను. అప్పుడు భారతదేశమంతయు దుఃఖిసముద్రమున మునిగెను. నే నపుడు జ్యోతిషశాస్త్ర సహాయమువలన దేవుని యనుగ్రహమువలనను మిర్రెపుడు చెరసాలనుండి విడుదలకాబడెదరో సరిగా చెప్పగలిగితిని.

ప్రస్తుతము దేశమంతయును స్వరాజ్యముకొరకు పరితపించుచున్నది. 1931 సంవత్సరమున భారతదేశము స్వతంత్రము పొందగలదని నేను దైవసాహాయ్యముననే తెలిసికొని యీ వార్తను కలకత్తా కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి కాంగ్రెసు జరుగుచున్న కాలమున అందజేసితిని. మిసాహాయ్యముననే భారతదేశము 1931 లో స్వరాజ్యము బడయగలదు. కలియుగ క్రూరుడనడగ మిమ్ముల నిపుడు స్వయముగా చూడజాలనందుకు చింతించుచున్నాను.

స్వరాజ్యనిధికి యిపుడు నేను రూ.116 లు పంపుచున్నాను. అందునూరురూపాయలు జిల్లాకాంగ్రెసు కద్దరునిధికిని రూ.16 లు లాలాజీస్మారకనిధికిని యుపయోగించవలెను.

తిరు త్తన 15-5-29 } ఇట్లు మీ నేపకుడు. వి. కె. శతగోపాలాచారి.

రాజంపేటతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఈనెల 7 తేదీని సమావేశ మగును రాజంపేటతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ యీనెల 7 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు రాజంపేటలో కామినెట్టి వరదయ్యచెట్టిగారి సత్తమనందు జరుగును. ఇదివరకు తాలూకా కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరినవారు ఇపుడు 4 అణాలను చెల్లించి అట్లు చేరవచ్చును. ఎ. పరకురామారావుగారు నందలూరు, వి. శివారామయ్యగారు కోడూరు, వి. ఆర్. సత్యనారాయణగారు రాజంపేట వీరిలో నెవరికైనను చెల్లించవచ్చును. లేదా పయి సభాసలమునందైన 4 అణాలను చెల్లించి సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

ఆంధ్రదేశరైలు ప్రయాణీకుల సంఘము

ఈమధ్యగాంధీ మహాత్ముడు “నూడవ తరగతి రైలు ప్రయాణీకులు” అని యంగు ఇండియా పత్రికలో ఒక వ్యాసము వ్రాసియున్నారు. ఇయ్యది ప్రతిపత్రికలో ప్రచురించిరి. ఎల్లరుమాచి. యుండవచ్చును. మహాత్మునివ్యాసము గురించు యం. అండు. యస్. యం. రైలుకంపెనీవారి లోకల్ యడ్వెజరీ ఏమిటిబోద్దు మీటింగులో చక్కగా చర్చింప బడినదని హిందుప్రత్రికలో ప్రచురింప చూచి, ఈయడ్వెజరీ కమిటీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు యెజెంటును చర్చయొక్క సారాంశము తెలియపరచమని కోరగా వారిటి 6656/11 నెంబరు మే 30 వ తేదీ గల జవాబుద్వారా “యడ్వెజరీకమిటి వారి హుల్సులమి కోరిక చెల్లించుటకు ఒప్పుకొనబడవు” అని ఏజెంటుగారు తెలియపరచిరి. అందు ఏమి రహస్యములున్నవో, ఏమిటోగాని చర్చవియాంశములు బయటకు తెలియపరచ మందాయుండునట్లు చూడుడు. ప్రజలువద్ద సామ్యుగంజాతూ యున్నారలు, ప్రజలగురించి ఆలోచించిన విషయము ఇతరు లెవ్వరు వినగూడదట. రైలు పరిపాలన ఇటుల యున్నది. ఈయడ్వెజరీకమిటిలో ప్రజలలోనివారు కూడా శ్రమితి రాజులు నాయుడు గారి వంటి వారు కూడాయున్నారలు. వీరెన్నను మహాత్ముని మూడవతరగతి ప్రయాణీకులు అనువ్యాసము పై ఎట్టి ర్చ బరిగనది, ఫలితమేమి, అనునది పత్రికల ద్వారా తెలియ పరచెదరా! వీరికి కూడా ఆంక్షయున్నదా! ప్రజల్లెరు రైలుపరిపాలన గురించి గ్రహించుకు గాక.

నూ. సంజీవ నారాయణం. కార్యమి

ఉదకమండలం వార్తలు

(మాప్రత్యేక విలేఖరి)

జూన్ 6:-మునిసిపల్ టేబుల్ మనుఅక్టు 1881 యొక్క 6 వ సెక్షనుకు సంబంధించు విషయములను పరిష్కరించుటకు మిలిటరీ జిల్లా ఆధికారిని నియమించుట గూర్చి యిండియా ప్రభుత్వమువారు యాక్రింది ప్రకటన గావించియున్నారు:-

“మునిసిపల్ టేబుల్ మను అక్టు 1881 యొక్క 6 వ సెక్షను ప్రకారము, ఆర్య ఆట్రుకుగాని లేక ఇండియను ఆర్య ఆట్రుకుగాని లోబడియున్నట్టి యేవ్వక్తియైనను ఒక మునిసి పాలిటీ సరిహద్దులలో మిలిటరీ మాన్యువేని తానొక గుఱ్ఱము నుంచుకొని నివసింపవలసిన యవసరమును నిర్ణయించుటకు ప్రతి మిలిటరీ జిల్లాకును ప్రతి బ్రిగేడు ప్రాంత్యమునకును, కమాండింగ్ ఆఫీసరుగానున్న ఉద్యోగస్థునకు గవర్నరు జనరలుగారు అధికార మొసరుచున్నారు.”

లోకలుబోర్డు పాఠశాల పాఠ్యాయులకు ప్రత్యేక వేతనము

లోకలుబోర్డు ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాయులకు ప్రత్యేక భృతికింద సాంక్షను చేయబడిన రూ 4 మొత్తము యావత్తు గూడ మొట్టమొదట ప్రభుత్వమువారి భరించుచుండిరి. ఈ ప్రత్యేక భృతి 1921-22 లో నిలుపుచేయబడెను. కొంత యాంక్షన జరిగినప్పటికి, యీ మొత్తములో సగము భాగము లోకలుబోర్డులచే భరింపబడు వరకుమీద మరల సాంక్షను చేయబడినది. ఈ ప్రత్యేక భృతినుండి ప్రావిడెంటు ఫండు చందా కొట్టివేయబడు విషయముగూర్చి ప్రభుత్వము వారు లోకలు ఫండు అక్కౌంటు ఎక్స్టామినరుతో సలహా గావించి, గత ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి ఆదిభముగా కొట్టి వేయబడుచుండవలసినదిగా యుత్తరపు గావించిరి.

గ్రామములకు బోవురోడ్లకు ప్రభుత్వ గ్రాంటు

నాక్ పంచాయితీ ప్రాంతములలో గ్రామకోడ్ల యభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు జిల్లాబోర్డుల పరమగా రూ 6,54,000 మొత్తము సాంక్షను చేసిరి. నిర్మింపబడ వలసిన రోడ్లయొక్క వివరములను, అందుకు అంచనావేయబడిన ఖర్చుల మొత్తమును, జూన్ 20 తేదీలోగా ప్రభుత్వము వారికి డెలువలసినదిగా జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు కొరబడియున్నారు. గ్రాంటు చేయబడిన మొత్తము సంవత్సరాంతమునకి పూర్తిగా వ్యయ పరుపబడినదిగా లోకలు బోర్డుల ప్రెసిడెంటు కొరబడి యున్నారు. గ్రామకోడ్ల నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారిచే లోకలుబోర్డుల కొరబడు గ్రాంటు యికముందునుండి పంచిపెట్ట బడవలసిన నియమములు పునర్విచారించ బడుచున్నవి. ఈవిషయమున మరియొక యుత్తరపు త్వరలోనే జారీచేయబడును.

నీటిసప్లయ స్కీములకు ప్రభుత్వ గ్రాంటు

లోకలు బోర్డులచే నిర్వహింపబడుచున్న నీటి సప్లయ, మురుగు నీటి పారుదల, స్కీములకు గ్రాంటులు, ఋణములు, గూర్చి ప్రస్తుత సంవత్సరబడ్జెట్టు యేర్పాటునకు ప్రభుత్వవారు తీర్పును గావించియున్నారు.

పల్లికువర్చుకొనిన నిర్వహింపబడు పనులకు సదరు కాళుచే ప్రవృత్తుకొరబడిన వెంటనే గ్రాంటులును, ఋణములును, సాంక్షను చేయబడును. లోకలు బోర్డులచే నిర్వహింపబడు పనులకు, పోస్టు పే మెంటుపద్ధతిమీద గ్రాంటులు సాంక్షను చేయబడును.

కొన్ని లోకలు బోర్డులు ఋణము కొరకు దరఖాస్తులను పంపినదిగా కొరబడియున్నది. కడలూరు నీటి సప్లయ స్కీమునకు ఋణమునకు విషయము సదరు స్కీముయొక్క ప్లానులును యెన్జి మేటులును అంగీకరింపబడినవిగా విచారించబడును. గూడూరు నీటి సప్లయ స్కీమునకు ఋణము సదరు స్కీము సాంక్షను చేయబడి మూడు నెలలు గడిచిన తరువాత నొసగబడును.

దిండికల్లు ఆదికరై బావి మరమ్మత్తుకు ఋణము పెన్షెంబరులో నొసగబడును. మధుర మునిసిపాలిటీకి తుపాను నీటి కాలువల నిర్మాణమునకు ఋణము కొరబడిన ప్రకారము మూడు వాయిదాలలో నొసగబడును. ఋణము కావలసియుండు తేదికి రెండు నెలలకు ముందుగా దరఖాస్తులను పంపవలసినదిగా లోకలుబోర్డులకు కొరపయినది.

ఇ. బొరెంగుగారు

పక్షి అశ్రీకాయంగు ఇండియా ఏజెంసు సర్కి. వి. రెడ్డిగారి కార్యదర్శియగు ఇ. బొరెంగుగారు యస్. యస్. కారపాఠసంఘ దక్షిణాఫ్రికాకు కెల్లెరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర దేశ ఆదిమాంధ్రసంఘ ప్రథమ మహాజనసభలు, గూడవల్లి (రేవల్లె తాలూకా గుంటూరు జిల్లా)

1929 సం॥ జూన్ నెల 10 నుండి 11 వరకు

Table with 6 columns: No, సభల పేర్లు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల పేర్లు, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శుల పేర్లు, మహాసభ అధ్యక్షుల పేర్లు, సభలు, జరుగు తేదీలు. It lists the agenda for the first Mahajana Sabha, including the election of a President and Secretary.

ఆదిమాంధ్రులను, మాయుధ్యమనునం దభిమానముగల అగ్రజాతులవారును సభల కరుదెంచి సభలను సర్వతోముఖముగ జరిపించ ప్రార్థితులు. సభలకు రాదలచినవారు తెనాలి వరకుచేరి అచటినుండి గుంటూరు-రేవల్లె బ్రాంచిరైలు యం. అండ్ యస్. యమ్. రైల్వే స్టేషన్లోను ప్రేమనువద్ద దిగి అచట మాచాలింట్ల వలన తగుసౌకర్యములను పొంది సభాస్థలమునకు దయచేయ ప్రార్థితులగు.

ఆంధ్రదేశ ఆదిమాంధ్రసంఘ కార్యాలయం, గూడవల్లి 29-5-1929. మంగళగిరి భజంగదాసు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు. మంగళగిరి పరవస్తుదాసు. ఆదిమాంధ్రమహాజనసభ. టి. జయ్యరుదాసు, కార్యదర్శులు.

Table with 6 columns: No, సభల పేర్లు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల పేర్లు, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శుల పేర్లు, మహాసభ అధ్యక్షుల పేర్లు, సభలు, జరుగు తేదీలు. It continues the agenda for the second Mahajana Sabha, including the election of a President and Secretary.

ప్రతిపక్షి టిక్కెట్లును, భోజన టిక్కెట్లును సభాస్థలమున దొరకును. ప్రేమనువద్ద మోటారుకార్లు గుర్రపుబండ్లు బాడుగకు సిద్ధముగ నుండును. మం. పరవస్తుదాసు కార్యదర్శి.

గాజీబాదు హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాట

60 మందికి దెబ్బలుతగులుట. మిరట్, జూన్ 5:-గాజీబాదులో, నొక గొప్ప హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాట జరిగిన దని తంత్రిత్వారా తెలియగానే పోలీసు మాపరెంటెం డెంటుకు రాబట్టినట్లుగా రచ్చ టికి మోటారుమీద బోయిరి. వారు పోవుసరికి ఆస్థలము కాంతముగా మండెను. కొన్ని అరెస్టులు చేయబడెను. హిందువులందు స్థలమున ఒకయిల్లును మహమ్మదీయుని కమ్మట్టు యీ తగాదాకు కారణమని తెలియుచున్నది. ఇరుపక్షములను 60 మందికి దెబ్బలు తగిలిన పని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వేగూడ్సుబండి పట్టాలనుండి తొలగుట

తిరునల్వేరి, జూన్ 6:-నిన్నటి ఉదయమున గంగా యకొండకును, నారకినూరుకు నడుమ ఒకగూడ్సుబండి పట్టాలనుండి తొలగిపోయెను. ఇంజను మరినాలుగు పెట్టెలును కమ్మల్లపై నుండిజారిపోయెను. మరి అయిదుపెట్టెలు తలకిందులయ్యెను. ఈప్రమాదము జరిగిన పిమ్మట రెండు ప్రక్కల నుండియు వచ్చిన ప్రెయినులలోని ప్రయాణికులును ఆప్రదేశమున కిరుప్రక్కలనుండిన ప్రెయినులలోనికి మార్చి సాగనంపుచున్నారు. జిల్లాఇంజనీరు ట్రాఫిక్ ఇన్స్పెక్టరు వీరిరువురును యాస్థలమునకు పచ్చియున్నారు. నేటినుండి (6-6-29) బడ్జరాకపోకలు యధాప్రకారముగా జరుగునని తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలదిరు	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరు ,, డిటో	18 8 0	14 6 0
ఫిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 0 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
సువ్వులు ,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
పెసగలు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
జలలు ,, ర 195	9 8 0	10 0 0

3. నూనెపప్పులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	140 0 0	150 0 0
నెయ్యి ను 1-కి	14 0 0	19 0 0
మేరు పెసగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
మేరు పెసగనూనె గానుగ బా 1-కి రు.104 మిషన్ నూనె 96		
అముదము బా 1-కి	101 0 0	108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	105 0 0
మారపసుపు ,,	55 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	91 0 0	94 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	42 0 0	49 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50		
బెల్లము బా 1-కి	28 8 0	49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి	26 4 0	26 8 0
చింతపండు బా 1-కి	85 0 0	50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	88 0 0	84 0 0
చనరం ,,	27 0 0	84 0 0
రవుండు ,,	82 8 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహంయాలె	రు 7 15 0	
నం 6 ,, కటారి	5 0 0	
నం 24 ,, లాకి	5 10 0	
నం 40 జామ్మరు 10 పా	11 4 0	
నం 44 సాండో	5 18 0	
నం 40 రాణి	10 9 6	
నం 4 బెన్ని మసీదు	4 12 8	

7. లోహములు

బండి 100 తులం 1-కి	రు 57 0 0	రు 60 0 0
బంగారుతులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
పవరను 1-కి	18 9 9	
ఇత్తడి బా 1-కి	251 0 0	
రాగి బా 1-కి	290	

రంగులు

అరిమేలు స్పిట్టరులందు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు

పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

నీలిరంగు 1 రం	1 10 0	
14 రతులు	1 10 0	
28 రతులు	1 9 0	
56 రతులు	1 8 9	
1 అందరు	1 8 0	
కటు పాన్సుస్కా-బోలెట్ అనగా (బుర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 8 0	1 0 0	
పదరు 4 0	1 2 0	

తెండ్రునోటి

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు ఈ దిగువ అనుబంధములో వివరించిన వస్తువులకు 1339 ఫసలికి పూర్తిగా నీలువేయబడిన కవర్లలో తెండ్రు, అడుగున సంతకము చేసినవారికి 15-6-29 దిని చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

2. ప్రతితెండ్రు కవరుపై తెండ్రు వస్తువుచేరున్న తెండ్రు కాలమున్న తెండ్రుదారుని విలాసమున్న వ్రాస్తూ తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానముల (శ్రీ) ఇంటిరిమ్ విచారణ కర్తలవారి పైవిలాసంతో దాఖల్ చేయవలెను. తెండ్రుదారుడు తన పైవిలాసమును వివరంగా వ్రాయవలెను. అట్లు లేనంతట సదరు తెండ్రును త్రోసివేయడమగును.

3. ప్రతితెండ్రుతో మాదిరివస్తువును నూరు రూపాయల నోటు (ప్రతితెండ్రు వస్తువు కున్న) ధరావత్తుగా పంపుకోవలెను. తెండ్రు పైసలాతి అయిన తరువాత గైరు మంజూరు అయిన తెండ్రుదార్లయొక్క ధరావత్తులను దేవస్థానము ఖర్చులతోటి వాపసు యియ్యబడును.

4. యే తెండ్రుగాని అంగీకరించుటకును లేక కారణము తెలుపకనే త్రోసివేయుటకును (శ్రీ) ఇంటిరిమ్ విచారణకర్తలవారికి అధికారము కద్దు.

5. తెండ్రు పైసలాతి అయి మంజూరు పుత్తరువు తెండ్రుదారుకు స్వయముగాగాని లేక పోస్టుద్వారాగాగాని పంపించబడిన 10 రోజులలోగా మంజూరు పొందిన తెండ్రుదారుడు అగ్రిమెంటు ఫారములో కనిన ఫర్ డర్ డిపాజిట్టు మొత్తం చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపులో అగ్రిమెంటు వ్రాసి యియ్యవలెను.

6. పై కండిక్షన్లకు విరోధముగా ప్రవర్తించినంతట మొదట చెల్లించిన డిపాజిట్టు దేవస్థానం చిరాకు నష్టంకింద జమ కట్టబడి కంట్రాక్టురు జవాబుదారిపై పైసలాతి చేయబడును. తెండ్రుదారుడు అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చేవరకు సరకు సరఫరా చేయుటకు అనుమతి యివ్వబడనేరదు. తెండ్రుదారుని సుస్థివల్ల దేవస్థానంవారు యితరత్ర ఖరీదు చేయవలసి వచ్చినచో, కంట్రాక్టు ధరకంటె యెక్కువగా పుండినంతట అందువల్ల దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును పైపరత్తుల ప్రకారం నడవక తప్పినవారివద్ద నుంచి వసూలు చేయబడును.

7. ఇతర అగ్రిమెంటు పరత్తులు (శ్రీ) ఇంటిరిమ్ విచారణకర్తలవారి ఆఫీసులో అడిగి తెలుసుకోవచ్చును.

అనుబంధము

సరుకు వివరం

సంవత్సరమునకు కావలసిన పుజ్జాయంపు.

పరిమాణము

1. నెల్లూరుబియ్యం (పాతది)

1,65,000 కొలత శేర్లు
సుమారు శేర్లు శే 1 కి 80 తులాయి.

2. తెనాలి బియ్యం (పాతది)

43000

3. కస్తూరి

168 గగయెత్తు

4. పచ్చకర్పూరం

195 శేర్లు శే 1 కి 24 తులాయి.

5. సూర్యమార్కు

100 శేర్లు

కుంకుమపువ్వు
యీ సరకు యస్. నారాయణన్ అండు కో
బాంబాయివారివద్దనుంచి (శ్రీ) ఇంటిరిమ్
విచారణకర్తలవారిచేర పార్సులు తెప్పించి
నష్ట చేయ తగినది.

6. క్రష్టపూడ్

204400 పానులు రు 1 కి ఎన్ని పానులు తెండ్రు
చేసేది నమోదుచేయవలెను.

యిందులో మిళితమగు 8 వస్తువులు ప్రత్యేక
ప్రత్యేకముగా నష్ట చేయవలెను.

120 పానుల బస్తాలో ఈదిగువప్రకారం పాళ్లు
పుండవలెను.

మిరట్ బట్టు	25 పానులు
పంజాబు బార్లీ	10 ,,
గోదామ పొట్టు	30 ,,
ఆస్ట్రేలియన్ భాష్	10 ,,
శనగలు	20 ,,
పులవలు	10 ,,
పెసలు	10 ,,
లిక్వీడ్	5 ,,

120 పానులు

ఈప్రకారం ప్రత్యేకముగా వస్తువులు హాజరు పరచి అధికారస్తులయెదుట కలిపించి నష్ట
చేయవలెను.

1 నెంబరు సరకుకు నెల్లూరు వర్తకులకును, 2వ నెంబరు సరకుకు
తెనాలి వర్తకులకును ఎక్కువగణ్యత యియ్యబడును.

(Sd) SRI RAMACHANDRA DOSSJI VARU,
Interlm Vicharanakartha, T. T. etc Devasthanam,

గ్రామ పునర్నిర్మాణపు తరగతులు

తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా బోర్డు

శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ప్రొఫెసరు గోగి సేని రంగనాయకులు గారు, అవటపల్లి నారాయణరావుగార్లు ఉపన్యాస సారాంశములు

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

తాడేపల్లి గూడెం, 4-6-29 తేదీ (ఆఖరురోజు) ఇప్పటికి ఇరువది రోజుల క్రిందట తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా బోర్డు ప్రసిద్ధిచెల్లించిన శ్రీ కలిదండి గంగరాజుగారు వామి

త్రులు కనిపారపు కుబ్జారావు వగైరాలచే నేర్పాటు చేయబడిన గ్రామ పునర్నిర్మాణ వ్యవహార పరిశీలనా పాఠశాలయందు అనేక ఉపన్యాసములు జరిగినవి. వేటిలోనూ సాయంకాలము చెన్న పురి నుండి శ్రీయుత దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు ప్రొఫెసరు గోగి సేని రంగనాయకులు రంగనాథుని నివాసులగు అవటపల్లి నారాయణరావుగార్లు వచ్చి ఉపన్యసించిరి.

ప్రథమమున అవటపల్లి నారాయణరావుగారు మాట్లాడుచు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు పూనుటకు పూర్వము గ్రామ పరిస్థితులను గ్రహించవలెననిరి. అట్టి పరిస్థితులను మనము పరిశీలించిన యెడల స్వసహాయదారుని పంటలను అధికముగ పండించుట, పశుసంతానమును బాగుపరచుట, తేలికవడ్డీలకు బుణ్ణములను సహకారసంఘముల ద్వారా నేర్పాటుచేసి రైతులకు తోడ్పడుట, సహకార సంఘములను కేవలము బుణ్ణముల నిచ్చు సంఘములనుగాక ద్రవ్యోత్పత్తికిని విభజనమునకును సంబంధించిన పనులను గూడ నిర్వహించుట, రైతులకు మంచి ధరలను సమకూర్చు నిమిత్తమై ప్రభుత్వమువారు ఆయాపట్టణముల బజారు ధరలను నిలువ పరచుటకును సంబంధించిన సముజాయిషిని తెలియజేయుచుండుట, సాంఘిక జీవనమును పోషించుటకై ఆటపాటలను, పండుగపర్యములను పోషించుచు వానిని పెంపొందింపజేయుట మున్నగువిషయములను గూర్చి క్లుప్తముగా ముచ్చటించుచు గ్రామజీవనమునందు ఉపాధ్యాయుడు ప్రధాన స్థానము జహించినవారలో నొకడగుటచే మన వ్యవహారములను బోధపరచుకొని గ్రామపునర్నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగింపవలయు ననిరి.

ప్రొఫెసరు రంగనాయకులుగారు

వీరు ముచ్చటించుచు అర్థశాస్త్రమునంతయు ద్రవ్యోత్పత్తికిని, వితరణమునకును సంబంధించి యున్నదనియు రైతు తనభాగ్యమును వృద్ధిపరచుకొనుటకై ఒక్కపయినేగాక చాలపైరులను జేయవలయుననియు ఒకేవృత్తినిగాక మరికొన్ని వృత్తులనుగూడ చేయుటకు పాటుబడి ద్రవ్యమును వృద్ధిచేసి కొనవలెననియు, రాట్న పరిశ్రమలగూర్చి ప్రత్యేకముగ బోధించుచు, ఏమియు సంపాదించుటకు వీలులేనిదానికన్న దీనివలన ఏకాంతయైనను సంపాదించుకొని కొంతవరకైనను ఆకలిని తీర్చుకొనువారు కొందరైనను గలరనియు, ఒకమనుష్యునికి తన స్వచ్ఛుత్తివల్ల వచ్చెడి ధన మెంతయైనను యీవృత్తివల్లవచ్చెడి ఆదాయము చాలా తక్కువయైనను యీరెండును చేర్చినయెడల ఒకేవృత్తివల్ల వచ్చే ఆదాయముకన్న ఎక్కువకలుగుచున్నది గనుకను రాట్న పరిశ్రమ ఆవశ్యము ఆవలంబించ వ్యాయమని చెప్పిరి.

ఉపాధ్యాయులు తాము యీ యిరువది దినములలోను చెసిడెంటుగారి మంచి ఏర్పాట్ల వల్ల జరుగుచున్న యీ పాఠశాలలో దర్శించిన ఉపన్యాసముల యొక్కయు వినిన ఉపన్యాసముల యొక్కయు ప్రాశస్త్యమును గూర్చి పొగడి వానియొక్క సారాంశములను తమ మనస్సునందు దృఢముగా నుంచుకొని గ్రామములయందు వ్యాపించి అమలు జరిపించవలెననియు కోరిరి.

శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

ఇట్టి పాఠశాల చాల అవసరమనియు యిట్టి పాఠశాలల ద్వారానే యీనవయుగములో పొడిమిన విజ్ఞానముకార్యరూప మున చాల్చుటకు వీలుననియు మనదేశపు జనసంఖ్యలో నూటికి 90 మంది పల్లెటూరిలోనే యుండుటచే యీపనులు పల్లెటూరులోనే ప్రారంభము కావలెననియు, మనశాస్త్రములు 'ఆచార్య దేవభద్ర' యని ఆచార్యునికి తల్లితండ్రులకంటె గూడ ప్రప్రథమమున సాధనము నిచ్చుటచేత నిట్టి ఉపాధ్యాయులే నట్టి కార్యము గడంగుటకు సమర్థులనియు నిప్పటి విద్యా పద్ధతులు గిరిగిసినట్లుండి ఉపాధ్యాయుని యొక్క స్వాతంత్ర్యమును నిర్బంధించు చున్న ను వాటి నతిక్రమించి వెళ్లుటకు ఉపాధ్యాయునికి స్వాతంత్ర్యము లేకున్నను ఉపాధ్యాయుడే యీ రెంటికిని సమన్వయం చేసి శ్రాంతిపథములను నూతనభావములను దేశములో ప్రవేశపెట్టవలెననియు ఉపాధ్యాయు లెల్లరు నిట్టి కార్యములకు పూనుకొనినచో పది యిరువది వత్సరములలో దేశవిజ్ఞానమునందు అపురూపమైన పరిణామము కలుగుననియు ఆర్థిక వ్యవసాయాభివృద్ధిని మన మభివృద్ధి చేసికొనుటలో పాశ్చాత్యులు వీరి దేశపరిస్థితుల కనుకూలించినట్లు వారెట్టి కృషి సలిపియుండిరో మనము కూడ అంగప్రాయముగ అదే కృషిని సలుపుటకై పూనుకొనక మన దేశకాలపరిస్థితుల నరసి తదనుగుణముగ పనులు జరిపించవలెననియు ఉపాధ్యాయులు పిల్లలకు వారు నేర్పెడి మరేయితర చదువులకంటె ప్రధానముగ శరీరపుష్టియు దైవభక్తియు ఎక్కువగా కలిగించవలెననియు, యిది రెండును కలవారికి తక్కిన విద్యలు సులభముగా వచ్చుననియు, నిట్టి ఉపన్యాసములు ప్రతివత్సరమును నీరితినే జరుగుచు యీతాలూకా ప్రజలకు నత్యధిక విద్య కలుగవలెననియు, తక్కిన తాలూకా, జిల్లా, రాష్ట్రములు కూడ యీమార్గమునే అనుసరించవలెననియు హెచ్చరించుచు సుపన్యాసమును ముగించిరి.

బోర్డు అధ్యక్షులగు గంగరాజుగారు

ఉపన్యాసములనుగూర్చి వందనము లర్పించుట

నేటి ఉపన్యాసములకు మొదట అవటపల్లి నారాయణరావుగారు వాకు చిన్న నాటినుండియు గురువులే. వందేమాతరం రోజులలో వారు యీజిల్లాలో భీమవరం తాలూకాలో పర్యటన మొనర్చినపుడు వారిచెట్ల శిష్యుడనుగా తిరిగిరి. ఆసందర్భములలో నేను రాజకీయ మన నేమా తెలిసికొంటిని. వారే నామనస్సులో ప్రజాసేవజీవములను నాటి రను సంగతులతో శ్రీ నారాయణరావుగారిని గూర్చియు వారు బర్మాలో చేయు సేవను గూర్చియు చెప్పిరి.

మిమ్ముల రంగనాయకులుగారిని గూర్చి, వీరితో నాకు అంతగా పరిచయము లేకపోయినప్పటికి వారు నేడుపన్నెండవ భారతజిజ్ఞాస వీరు. ప్రజలను నాకర్షించే శక్తివంతులనియు చెప్పిరి.

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారిని గూర్చి చెప్పుటలో మహాత్ముగాంధికారే యంగుయిండియాపత్రికలో ఆ దేశోద్ధారక బిరుదు ఏలాసార్థకమైనదో వ్రాసిరి. మహాత్ములవారు దేశోద్ధారకునిగురించి చెప్పినమిమ్ముల మనబోటివారు చెప్పుట అనవసరమనియు, మనదేశమునకు దేశోద్ధారకుడు ఋషిపుంగవుడనియు ఆంధ్రదేశములో యువజనవిద్య దేశోద్ధారకుడు 21 వత్సరములనుంచి గరపుచుండెననియు, నేను విద్యాధికుడను గాకపోయినను యీమాత్రము విద్యయైనను దేశోద్ధారకుడు నెలకొల్పిన ఆంధ్రపత్రికమల్ల నే కలిగినదనియు మున్నగుసంగతులను చెప్పిరి.

5 వ తేదీని తరగతులకు పరిక్షలుజరిపి స్వీ ఫీ కేటులు నొసంగబడును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు, త్రివిధజన

రాజవోలు 8-6-1929:—రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు, మూడుతాలూకాలలో గలసి మొదటినుండియు యంతరక్షకు పరిపాలన జరుగుచున్నది. అమలాపురం రాజవోలు తాలూకాల ప్రజలు అనేకసార్లు మూడుతాలూకాలకు మూడుబోర్డులకు విడతీయు మని అనేకసార్లుజరిపి మహాజిల్లా అనేకములు పంపియుండిరి.

దెబ్బలోని అమలాపురం రాజవోలు తాలూకాల ప్రజలకు యీబోర్డు పరిపాలనయందు పూర్తిగా విముఖత గలిగియున్నది. జిల్లాబోర్డువారు తాలూకాబోర్డువారుగూడ త్రివిధజన చేయుట కంగీకరించి తీర్మానించియుండిరి. కాని సుబ్బరాయ్ మంత్రిగారితోగూడ కొంతమంది సంప్రదించి యుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజల కోరికపై వెనుకటి పదిసంవత్సరములనుండియు త్రివిధజన జరుగకపోవుటవలన దెబ్బప్రజలు వచ్చేసంవత్సరం లోకలుసెస్సులు యివ్వక సక్రమందోశన జరుపుదమను నుసగునలు ప్రబలియున్నవి. ఇందుమగరించి ప్రభుత్వము వారు, ప్రధానమంత్రి సుబ్బరాయ్ గారు జిల్లాబోర్డువారు తాలూకాబోర్డువారు తొందరలో శ్రద్ధసహకొని త్రివిధజనచేసి ప్రజలకోర్కెల నీడేర్చినచో, ప్రభుత్వమువారు, ఈతాలూకాల ప్రజల ఆందోళనను అవసరముగ తెచ్చిపెట్టుటకు కారణభూతులగుదురు. త్వరలో ప్రభుత్వము సరియగు ఎర్మిత్రిసుకొనినచో ప్రజల కోర్కెల నీడేర్చినవారగుదురు.

సునర్ల బ్రహ్మదేవశాస్త్రి.

వృత్తాంతలేఖలు

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కమ్మమహాజనసభ, అంగలూరు.

అంగలూరునందు కమ్మమహాజనసభ జరుపుటకు యేర్పాట్లన్నియు శ్రద్ధతో చేయబడుచున్నవి. గంగాలయము ఎదుట మూడువేల జనము కూర్చుండుటకు తగినపందిరి సిద్ధమగుచున్నది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత కొమ్మిరెడ్డి పట్టాభిరామయ్య చాదరిగారు. మహాజన సభాధ్యక్షులు శ్రీయుత బొల్లి న ముని స్వామినాయకుడు. యం. యల్. సి. గారు పతాకమహోత్సవమును, శ్రీయుత త్రిపురనేని రామస్వామి చాదరిగారు జరుపుదురు. శ్రీయుత జాగర్లమూడి కుప్పస్వామి చాదరి యం. యల్. సి. గారు మహాసభయొక్క ప్రారంభోత్సవమును జరుపుదురు. యువజన మహాసభకూడ జరుగును.

పూనా అప్పుల బ్యాంకింగ్

బెజవాడ మే 5—నేటి యందయమున బెజవాడ సబ్ డివిజను మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో పూనా అప్పుల బ్యాంకింగ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు బెజవాడ బ్రాంచి సెక్రటరీ పప్పు జయరామ శర్మగారలు మరియు ముగ్గురిపై మోసము చేసిననీ కోటుమర్తి వీరరామన్నగారు దాఖలుచేసిన చార్జి విచారణకు వచ్చెను. తక్కువ వడ్డీలకు ఆప్పులు దొరుకునని కంపెనీకి వాయిదాల సామ్యుకు చెల్లించిన చాలమంది కోర్టువద్ద చేరియుండిరి. ఫిర్యాది పక్షమున కోటు కామరాజు, పొక్కునూరి పూర్ణానంద శాస్త్రి గారలున్ను, ముద్దాయిల పక్షమున రావుసాహెబు సి. కొళందరెడ్డి గోటిటి లక్ష్మీనారాయణగారలున్ను వేర్వేరుగ నుండిరి. నేడు ఫిర్యాది వాక్కులము కొంతభాగము రికార్డు చేయబడి మరల 21 వ జూన్ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

మీరటుఫై దీల యిబ్బందులు

ఉత్తరములను అధికారులు విస్వచుండుట

మీరటు, జూన్ 5:—మీరటు కుట్రకేసులో ముద్దాయిల ఉత్తరములు విప్లవమొనర్చుట తెలుపబడుచున్నది. కిశోరిలాల్ ఘోషగారిభార్య వ్రాసిన ఉత్తరమును సి. వి. డి. వారు విప్పి 20 రోజుల తరువాత అతని కండ్లజేసిరి. ఆంగ్ల దేశము నుండి సౌకత్ ఉస్మానీగారికి విమానము ద్వారా వచ్చిన ఉత్తరమును చించి దానిలో ఒక మహారాష్ట్ర ప్రతికంచెయితనికే అధికారులు పంపిరి. ఈ మహారాష్ట్ర ప్రతికే యింకొక ముద్దాయి చందాదారుగా నుండెనట. డేరాదూన్ జైలు నుండి ఉస్మానీగారు మీరటులో ముద్దాయిల స్టీ డరకు వ్రాసిన ఉత్తరము మే 26 తారీఖున వ్రాయబడెను. జైలులు అధికారులు దానిని విప్పి చూచుకొని మే 28 తారీఖున పంపిరి. మీరటులో నది మే 31 తారీఖున పోస్టులో వేయబడినట్లును, జూన్ 1 వ తారీఖున చేరినట్లును పోస్టు ముద్రకలదు. డేరాదూన్ లో వేసినఉత్తరము మీరటుల్లు చేరినో తెలియదు. కాని డేరాదూనునుండి ముద్దాయిలు వ్రాసిన ఉత్తరములు మొదట మీరటులో సి. వి. డి. ఆఫీసుకుపోయి అధికారులుచూచిన తరువాత పంపుటకు అభ్యంతరములేదని వారికి తోచినచో చిరునామాకు పంపబడుచున్నవని తెలియుచున్నది.

ముద్దాయిలకు సంబంధించిన సాక్ష్యము వారికిగాని స్టీ డరలకుగాని చేరకమునుపే యిట్లు గూఢచారుల పరము చేయబడినట్లయిన ప్రతిపాదమును మానుకొనవలసివచ్చునని డిఫెన్సుకమిటీ కార్యదర్శియగు జ్యోతిప్రసాద్ గారు మేజిస్ట్రేటుకు వ్రాయుచున్నారు.

(ప్రీ. డి. 5)

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో కండ్లుకోమటకలన చిగుర్లుగట్టవడును. చిగుర్లునుండి రక్తముకాలువకును, నోటదుర్బంధము లేకయుండును. కండ్లు ముక్కుముఖతల తెల్లగా నుండును.

అమ్మకొంజుము డిపో మద్రాసు, బొంబాయి.

శ్రీ అధమారు స్వామిల మహారాధన

గతనెల 30 వ తేదీని ఘటికాచలమున జరుగుట

రావుసాహెబు మారుతి నారాయణరావుగారును వారి సతీమణియును, శ్రీయుత రాఘవేంద్రరావుగారును వారి ధర్మ పత్నియును, శ్రీయుత హనుమంతరావుగారును వారి అర్ధాంగియును, రామేశ్వరము మతాధిపతి శ్రీనివాసాచారి, కుంభకోణం శేషాచారి, మదురీగురు రాజాచారి హరిదాసు శ్రీనివాసాచారి గార్లు మున్నగు పండితులను, ఆహారు లక్ష్మీనారాయణ రావు మాతీ రామకృష్ణరావుగార్లు (ఉడిపి) మున్నగు శ్రీ విజా చారు మతములను, పెక్కుమంది వచ్చిరి. యతులలో శ్రీ సోదే మతము శ్రీ భండార్యుల మతస్వాములును వచ్చిరి.

అనాడు ఉదయమున స్మార్త మధ్య రామానుజమతస్తు లగు పండితులు వేద పారాయణ మొనరించిరి. పిమ్మట పయన పేర్కొనబడిన మువ్వరుస్వాముల హారును అధమారు మాతన బాలస్వామియును నలుగురును కలిసి సిద్ధిశోధిన శ్రీవిబుధప్రియతీర్థ స్వాములవారి బృందావనముకడ నారాధన మొనరించిరి. అటు పిమ్మట బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును సకలవర్ణములవారికిని వేలకొలది మందికి అన్నదాన సంతర్పణ జరిగెను. చీదవారిని బాగుగా సత్కరించిరి.

సాయంకాలము పండిత శ్రీనివాసాచారిగారు ప్రశంస నీయముగా (కుంభకోణం) హరికథా కాలక్షేపము గావించిరి. ఈమహారాధనము మాదురోజులు జరుగవలెను గాన 29 వ తేదీని పూర్వారాధనమును 30 తేదీని మహారాధనమును జూను నెల 1 వ తేదీని ఉత్తరారాధనగాను జరిగినది.

బృందావనము లైన శ్రీవిబుధప్రియతీర్థ స్వాములవారు మాడేండ్లక్రితము పరమపవిత్రముగు శ్రీ ఘటికాచల శ్రేష్ఠము నకువచ్చి శాంతిని ముక్తిని బడయగోరి అచట వేంచేసియున్న హరిసర్వోత్తమ శ్రీ నృసింహస్వామివారిని వాయుజీవోత్తమ శ్రీమదాంజనేయ స్వామివారిని నేవించుచు అచటనే భౌతిక తీర్థమును పరిత్యజించిరి. శ్రీవారు స్వర్గీయ సంబెరుమాళ్ళు శ్రేష్ఠిగారి సత్రములో యామాడేండ్లనుండియు నివసించుచుండిరి. బ్రహ్మాత్మనమనకు స్వాములవారు కట్టించిన రథశయ్యయి శ్రీ నృసింహదేవుని నూరేగించినపిమ్మట స్వాములవారు 14 రోజులు జీవించి మేనెల 8 వ తేదీ సాయంకాలమున తమవు దొరంగిరి.

శ్రీస్వాములవారి పూర్వాశ్రమమున మేనల్లుని (నెవ్రాల్) కుమారుడగు రామకృష్ణయను పేరుగల 8 యేండ్ల బాలునికి శ్రీవారు సిద్ధిబొందునపుడు ఆశ్రమము నొసంగి శ్రీవిబుధమన్య తీర్థస్వామియని నామకరణము చేసి ఆబాలునికి మతాధిపత్యము నొసగిరి. మతము ఏజెంటు వెంకోబాచారిగారి పరిశీలనక్రింద నీబాలయితి గుర్తవారి గురువు అనుగ్రహమున కాస్త్ర పారం గతుడై విష్ణునుగాక.

ఘటికాచలమునం దొకకొండమీద నృసింహదేవుని ఆలయమును దాని కెదురునున్న మరియొక కొండమీద ఆంజనేయ దేవుని ఆలయమును నిర్మింపబడెను. ఈ రెండు కొండల కును మధ్య చాలయిండ్లును సత్రములును నిర్మింపబడెను. ఆగ్రామమును కొండపాలె మందురు. అచట నొక తోటలో సంబెరుమాళ్ళు శ్రేష్ఠిగారి సత్రమున్నది. సత్రము నకు సమీపముగానే యిప్పుడు స్వాములవారి బృందావనము నిర్మింపబడినందున దానికి మరింత ప్రాముఖ్యత కలిగినది. అధమారు మతమువారి సత్రమును కొని అచట హిందువులకు వేదపాఠశాల నేర్పరప దలచుచున్నారు.

పరమపదించిన శ్రీ విబుధప్రియతీర్థ స్వాముల వారు శ్రీగోపాలకృష్ణ దేవుని కొక ఆలయమును కట్టించిరి. అచట శ్రీకృష్ణస్వామికి నిత్యమును ధూపదీప నైవేద్యములను జరుపుటకు అధమారు మతమువారి కొంతమందిని యేర్పాటు చేసెదరు.

బృందావనములైన స్వాములవారు గొప్ప పేదావులను, మధ్యకాస్త్రపారంగతులను సుగుణాభరణులును వాదించుటలో నఖండ ప్రజ్ఞగలవారునై యుండిరి. వీరు ఖద్దరును ప్రోత్సాహ పరచిరి, అనియొక సుప్రసిద్ధ విలేఖరి ఘటికాచలమునండి వ్రాసెను.

హిందూ మోస్కాలు - బందరు

గడచిన ఏప్రిల్ 19 వ తేదీ 'సత్యసాధని' పత్రికలో 'ఈశ్వర్యాభావము - నీతి మృగ్యము' అను కీర్తికక్రంద నియోగి టీచర్లను 'పురవాసి' దూషించుటచే పౌరులయందు గల్గింపబడిన యపహేళలు దొలగించుట విధియని తలచి యీ క్రిందివిషయముల చెప్పుచుంటిని.

ప్రధానోపాధ్యాయుడును, ప్రిన్సిపాలును, కెక్సెటరీయును, రాబోవు కెక్సెటరీయును, మెంబరులలో మెజారిటీయును, జిల్లా యెడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరును వైదికులైయుండ 'వైదికిని బోల్తాకొట్టింపగల ననుకొనెడు అవివేకి నియోగి టీచర్లలో నుండడు. మరియు బాలరును బురికొల్పి యధికారుల బాధించు నీదుడు నుండడు.

'నియోగి' ఏమేమియో కుట్రలు అయలుదీయుచుండె నట! ఈర్ష్యకారణముట.

ప్రధానోపాధ్యాయపదవికి యత్నించి బశిపోయిన వారు యోగ్యులుగాని కుంటురులుగారు. సత్యసాధనిలో 'పురవాసి' వారిని దూషించినంతమాత్రమున మోసపోవువారు బందరు పౌరులలో నుండవోరు.

గడచిన కృష్ణా పత్రికలలో టీచర్లపై వ్రాయబడిన వ్యాసము లన్నియు నియోగి టీచర్లపై మాత్రమే యని తెలిసినది. వారిని తగినంత ఒత్తిడిచేయుటలేదని ప్రధానోపాధ్యాయునిపై దండెత్తిరి. అట్టి వ్రాతలను ఖండించుటకు బదులు వాటిని ఆధారము చేసికొని ప్రధానోపాధ్యాయునికి తోడుగ నింకొక ప్రధానోపాధ్యాయుని కమిటీవారు నియమించిరి.

నిత్యయమగ వైదికతత్వము బయలుపెడలి సహయోపాధ్యాయ సంఘమును చీల్చి ధ్వంసముచేసినది. అయ్యది, 'డివైడ్ అండు రూలు' పాలిసికి తగియున్నది. కొందరు వైదికులు రాజీనామా ఒసగిరి. కొందరు సంఘమువిషయమై తలస్థులుగ నుండిరట!

మోస్కాలు నందలి పరిస్థితుల గమనించికావోలు ముగ్గురు బి. ఏ. టీచర్లు కమిటీవారు 'రిలీఫు' చేయక పోయినను జీతము బిగబట్టినను మోస్కాలును నందలిపోవుట తలపించినది. ఒక నియోగి యల్. టి. యెంతో శ్రమపడి కృష్ణా జిల్లాబోర్డు నం దువ్యంగము సంపాదించి అధికారులు యుద్యోగమును రద్దు పరపించిరి. అంతటితో తృప్తిపొందక సదరు దరఖాస్తు విషయమై సముజాయిషీని కోరిరట! మరియు నాతడును వేరొక యల్. టి. యును బోర్డునకు దరఖాస్తులుజెట్టి తమపదవులకు రాజీనామా ఒసగినగాని దరఖాస్తులు పంపబడవని అధికారులు తాళిదులు బంపిరట. ఉద్యోగము దొరకినగదా రాజీనామా ఒసగుట.

వాస్తవముగ ప్రమాదముననో దురదృష్టముననో కొందరు నియోగి టీచర్లు అనకాశముల నెన్నియో వదులుకొని మోస్కాలునందు జిక్కుకొనిరి. జీతములా స్వల్పము, ఆదరణయో నున్న. అట్టి స్థితిలో మోస్కాలు నెటుల వీడుటయో యని తలచుచుండ కుట్రలుపన్ని యధికారులను బోల్తాకొట్టి ప్రయత్నించుచుండి రనుట హాస్యాస్పదము.

వై విషయములబట్టి మోస్కాలనందలి పరిస్థితులకు అధికారులే బాధ్యులుగాని నియోగి టీచర్లు ఎంతమాత్రము బాధ్యులు గారని బందరుపౌరులు గ్రహించెదరుగాక.

(యధార్థవాది)

నిత్యానుసన్ధానము. సంపూర్ణాంధ్ర ప్రతి

పద టీకా తాత్పర్య సహితము. నిత్యానుసన్ధానమునకును నాలాయిర ప్రబంధములలోని కొన్ని ముఖ్య తిరుమొల్లిలకును తిరువాయిమొల్లిలకును పూర్వచార్యుల అవతారిక ఆర్థ తాత్పర్యములు చేర్చబడి మంచి గ్రేసు కాగితములలో ముద్రితము 750 పుటలుగల గ్రంథము వెల రూ. 4-0-0. వలయువారు క. వె. కూరత్తాళ్యారయ్య 4/5 ధర్మరాజుకోవెల 2 వ సందు. మింట్ ఓర్డింగు పోస్టు, మద్రాసు. అను విలాసమునకు వ్రాయవచ్చును.



ది ఆంధ్ర వేపర్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ రాజమండ్రి

అధరైజుడు కేపిటలు

రూ 10, 00, 000.

వాటా 1-కి రు 100-0-0 లు చొన 10, 000 వాటాలుక్రింద విభజించబడినది. లేటుకర్నాటిక్ పేపరు మిల్సు లిమిటెడ్, వాటాదార్లకు మాత్రం యీ నెలాఖరువరకు వాటాలు ఇవ్వబడును. కర్నాటిక్ పేపరుమిల్సులో పూర్తిగా చెల్లించిన లేక కొంతమట్టుకే చెల్లించిన వాటాలపైన చెల్లించిన ప్రతి రు 10 లకు రు 4 లు చొన కమిషను యివ్వబడును. యిప్పటికి నగము పైగా వాటాదార్లు యీకంపెనీలో వాటాలను కొనియున్నారు. వాటాలు కొననివారికి యీకంపెనీతో సంబంధము ఏమియు నుండదు. మేము పని ప్రారంభించినాము. షుమారు ఒక నెలరోజులలో కాగితము లియారు షేయుదుమని నమ్ముచున్నాము.

వివరముల వినియోగము మేనేజింగు ఏజెంట్లకు

మోతే, వైడా అండు కంపెనీ వారికి

వ్రాసుకొనవలెను.

